

Inhoud

VOORWOORD	3
GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE	4
BALANS	9
FORUM	12
<i>Taalproblemen bij medische urgentiediensten in Brussel en omgeving</i>	12
<i>Ontvlaamsing Vlaams-Brabant: vijf voor twaalf</i>	14
KORTE BERICHTEN	18
VGv-MEDEDELINGEN	23
<i>Wegwijs in de wonderde wereld van het Wereld Wijde Web</i>	23
<i>De Vlaamse regering en de Vlaamse politieke partijen moeten de handschoen, geworpen door het kabinet Demotte, opnemen</i>	24
OVV-MEDEDELINGEN	25
<i>De OVV- webstek: een onuitputtelijke bron aan (Vlaamse) informatie</i>	25
VGv-CULTUUR	26
TENTOONSTELLINGEN	28
BOEKBESPREKINGEN	30
PERSONALIA	33
BRIEFWISSELING	34

VVMV-Berichten: KATERN ingevoegd.

W
W
W
-
v
g
v
-
b
e

*Nog meer informatie
Makkelijk om te reageren
Of in discussie te treden*

Statutaire Ledenvergadering op 28 oktober 2006

Het Etnografisch Museum zal dit jaar gastheer zijn voor onze jaarlijkse ledenvergadering. Het voorlopig programma plant de vergadering van 14.00 tot 15.00 u waarna de conservator Mr Jan Van Alphen ons zal rondleiden in het museum tot het sluitingsuur. Vervolgens wandelen we bij een droog vriesweertje over de kaaien naar het Zuidterras dat als restaurant een begrip is in Antwerpen. De vierde verdieping is gereserveerd voor ons met rond 18.00 u het aperitief gevolgd door het diner. Het uitzicht over de Schelde en 't Stad zou ronduit schitterend zijn. Het Etnografisch Museum werd in 1952 opgericht als voortzetting van het toenmalige Museum voor Oudheden gevestigd in het Vleeshuis en in 1972 gehuisvest in een geklasseerd 19 de-eeuws pand aan de Suikerrui. Binnen de grote afdelingen (Afrika, Oceanië, Indonesië, Amerika en Azië) zijn ensembles uitgewerkt die de nadruk leggen op belangrijke culturele eigenheden van een volk of een gebied. Zo wordt voor de belangrijke Afrika afdeling de functie van de sculptuur bij de volkeren beneden de Sahara aangetoond. In de Oceanië afdeling gaat de aandacht vooral naar de oerbevolking van Australië en komen de Polynesische en Melanesische culturen meer uitgebreid aan bod. Voor Azië is een groot ensemble gewijd aan het Boeddhisme en het Hindoeïsme. Ook de kunstambachten van China en Japan komen hier aan bod. Voor Amerika zijn 3 grote ensembles uitgewerkt: de indianen van Noord-Amerika, de Precolombiaanse culturen en de indianen van Zuid-Amerika. Tenslotte toont de afdeling Indonesië een grote vitrine gewijd aan de archaische culturen. Verder getuigen nog sieraden, wapens en textielstoffen over de ambachtelijke traditie van Indonesië. Bij de opstelling van de museumverzameling is er veel aandacht geschonken aan de artistieke presentatie. Mogen deze culturele lekkernijen U massaal verleiden tot het bijwonen van onze ledenvergadering.

Jan Dockx

VOORWOORD

VOX CLAMANTIS IN DESERTO?

De statutaire ledenvergadering vindt dit jaar plaats op 28 oktober in het Etnografisch Museum van Antwerpen. Ik doe een warme oproep naar alle leden om zo talrijk mogelijk aanwezig te zijn en actief deel te nemen aan het debat tijdens de vergadering en de verkiezing van een nieuw bestuur.

Vorig jaar kreeg het VGV een klap toen duivel-doet-al Robert de Beule onverwacht overleed. Ondanks zijn hoge leeftijd stond hij nog in voor een belangrijk deel van de dagelijkse werking van de vereniging, dat hebben we in de loop van dit jaar aan den lijve ondervonden.

De herverdeling en toewijzing van diverse taken legde meteen een aantal pijnpunten bloot. We kunnen er niet omheen: in het VGV neemt de vergrijzing toe, net als in de rest van Vlaanderen. We hebben trouwe en zeer gemotiveerde leden, dat bewijst o.a. de ruime deelname aan het programma van VGV-cultuur dit jaar. Maar we werven te weinig nieuwe, en vooral te weinig jonge leden.

Het ledenbestand op peil houden is een moeilijke opgave, ook al omdat sommigen drie tot vier keer moeten aangemaand worden om hun bijdrage te storten. Dat herhaald aandringen vraagt veel tijd, energie en geld. Dit moet me toch eens van het hart, zelfs al betalen de meesten uiteindelijk toch. Maar elk jaar haken er op die manier af!

Ook in het bestuur is dringend nood aan bijkomende hulp en aan vers bloed. Om onze doelstelling, een eigen Vlaamse gezondheidszorg in een zelfstandig Vlaanderen te verwezenlijken, moeten we de Vlaamse artsen, de publieke opinie en de overheid blijven aanspreken.

Op 28 oktober gaan we op zoek naar creatieve mensen met frisse denkbeelden, met enthousiasme, werkkraft en volharding. Ons doel is nog niet bereikt, en er is nog veel werk. In eerste instantie moet een voltallig bestuur samengesteld worden. Statutair kan de raad van bestuur vijftien leden tellen. Het zou mooi zijn als we aan dat cijfer geraken.

De Vlaamse gezondheidszorg is er nog niet, en “paars” houdt niet op met pogingen tot federale recuperatie van Vlaams verworvenheden, ook in onze sector. Daarover hebben we u de laatste jaren jammer genoeg ten overvloede kunnen berichten. We zullen maar vooruit gaan als meer Vlaamse artsen hun verantwoordelijkheid opnemen. Bijvoorbeeld door toe te treden tot het dagelijks bestuur en een taak op te nemen in de werking van het VGV.

Laat me geen roepende in de woestijn blijven... .

Jan Van Meirhaeghe
voorzitter

Johannes Wier en zijn houding tegenover Geestesziekten en heksenvervolging

Prof.Dr.R.Van Hee*.

Inleiding

Als een van de bekendste artsen van de 16de eeuw, maakte Johannes Wier (1515-1588) vooral naam door zijn optreden tegen de heksenprocessen en door zijn boek *De Praestigiis Daemonum et Incantationibus ac Veneficiis*, dat aan bezetenheid en hekserij was gewijd. Hierin maakt hij blijk van een voor die tijd uitzonderlijke mildheid en tolerantie. Verder wordt Wier ook gezien als een van de grondleggers van de moderne psychiatrie, wegens zijn beschrijvingen van psychopathologische toestandsbeelden.

Levensschets

Jan Wier werd geboren in Grave in Noord-Brabant. De exacte geboortedatum is niet bekend, maar men neemt aan dat het tussen 24 februari 1515 en 24 februari 1516 was. Zijn vader had een groothandel in hop en behoorde tot een edel geslacht. Hij had twee broers, Arnold en Matthias, en een zus.

Wier groeit op in Grave en gaat later naar school in 's-Hertogenbosch. Op ongeveer veertienjarige leeftijd, rond 1530, trekt hij naar Antwerpen en wordt er leerling van Hendrik Cornelis Agrippa von Nettesheim, bij wie hij ook inwoont. Agrippa was een humanist en een typische Renaissancegeleerde en was bovendien bevriend met vele grote geleerden, waaronder Erasmus. Na een kort verblijf in Bonn, reist Wier in 1534 naar Parijs om er geneeskunde te studeren. Niet lang erna vertrekt hij naar Orleans, waar hij in 1537 promoveert tot Doctor Medicinae.

Johannes Wier

Rond 1538 vestigt Wier zich in zijn geboorteplaats Grave als praktiserend arts. In deze tijd zou zijn eerste huwelijk, met Judith Wintgens, hebben plaatsgevonden. Ze krijgen vier zonen, Theodoor, Hendrik, Galeanus en Joannes, en een dochter. In 1572 overlijdt Wiers eerste vrouw. Later hertrouwt hij met Henrietta Holt.

In 1545 wordt Wier benoemd tot stadsgeneesheer in Arnhem. Wanneer in 1548 een groot aantal mensen door bezetenheid getroffen worden en naar Arnhem komen, vraagt men Wier om advies. Hierdoor krijgt hij uitgebreid de gelegenheid om zich met het probleem van bezetenheid en hekserij praktisch bezig te houden.

Een paar jaar later, in 1550, wordt Wier hofarts in Kleef, waar een verdraagzame Erasmiaanse geest heerste. Vele geleerden, zowel protestanten als katholieken, die door politieke of religieuze moeilijkheden gedwongen waren om hun land te verlaten, vonden aan het Kleefse hof een nieuwe woonplaats. Daar krijgt Wier de kans om zijn onderzoekingen over het heksenprobleem verder te zetten. In zijn *“De Praestigiiis Daemonum et Incantationibus ac Veneficiis”* (Over de bedriegerijen van de duivel en betoveringen en vergiftigingen), behandelt hij dit onderwerp vanuit zowel theologisch, filosofisch, als medisch en juridisch oogpunt.

De oorspronkelijke bedoeling van Wier was een geneeskundig werk te schrijven, dat als doel had de geneeskunde te zuiveren van vele onwetenschappelijke beschouwingen. Bij het bestuderen van de bestaande teksten echter ontdekte hij dat vele oplossingen hiertoe doorkruist werden door het toen bestaande besef over de heksen. Hij verdiepte zich in deze materie en de daarbij voorkomende wreedheden, en concentreerde zich vooral op de *“Malleus Maleficarum”* (De Hamer van het Kwaad), een door inquisiteurs geschreven boek dat het heksenprobleem en de rechtspraak ervan behandelde, en waarin de folteringen een belangrijke rol speelden. Hieruit weerlegde hij tal van opvattingen, en stelde dat heksen niet konden worden vervolgd omdat hun bekentenissen werden afgelegd onder vreselijke foltering, en dus waardeloos moesten zijn, terwijl het daarenboven vaak ging om oudere vrouwen die aan melancholie leden. Veeleer vond hij dat de heksen slechts de passieve slachtoffers van de duivel waren.

In 1563 verscheen de eerste druk van zijn boek. Wier heeft het werk zelf zes maal herzien en uitgegeven in het Latijn. Hij verzorgde ook twee Duitse uitgaven.

Uit zijn overige medische werken blijkt dat Wier de algemene geneeskunde is blijven beoefenen en bestuderen, en geregeld in consult werd geroepen. In verschillende kloosters werd bij massale aanvallen van bezetenheid zijn advies ingewonnen.

In 1578 trok Wier zich terug als lijfarts van de hertog van Kleef en volgde zijn zoon Galenus hem op. In 1588 werd Wier door de graaf van Tecklenburg in consult geroepen. Van deze reis keerde hij niet terug. Op 24 februari 1588 stierf hij plotseling, mogelijk tengevolge van een hersenbloeding.

Geneeskunde en gedachtenwereld van de zestiende eeuw

De Renaissance is gekenmerkt door kritiek op eeuwenoude tradities en overleveringen van de “Antieken”. De werken van Galenus en Hippocrates werden in hun originele taal bestudeerd in plaats van in vertalingen. Deze herontdekking resulteerde in diepgaande veranderingen in de kennis van het menselijk lichaam. Met betrekking tot de ziekteleer en de verklaring van de meeste pathologieën echter zullen Wier, net als overigens Vesalius en vele andere tijdgenoten, de Galenische opvattingen vrijwel ongewijzigd blijven volgen.

De geneeskundige hulp werd in de 16de eeuw verstrekt door zowel artsen, heelmeesters als kwakzalvers. Wier pleitte voor een rationele toepassing van de geneeskunde door (universitair) opgeleide medici en tegen de – op bijgeloof gestoelde – praktijken van kwakzalvers en sommige geestelijken. Jammer genoeg waren deze laatsten ten tijde van Wier nog ruim vertegenwoordigd.

Tijdens de Renaissance werd gezocht naar een “universele” waarheid: een nieuwe, algemene regeling voor mens en maatschappij. In deze zoektocht werd gebruik gemaakt van de meningen van de oude volkeren, zoals de Babyloniërs en Assyriërs. Dit verklaart eveneens waarom Wier in zijn werk vaak melding maakt van deze oude demonologieën en verhalen. Door zijn universeel denken kwam Wier in direct conflict met de legislatieve en administratieve geest van zijn tijd en kende hij veel weerstand.

Verscheidene auteurs over geestesziekten

Op het einde van de Middeleeuwen ontstond een hernieuwde interesse voor geestesziekten, die gesteund was op de leer van de spiritus animalis en het demonisme. Het waren vooral de theologen die beslisten of een geesteszieke moest worden geëxorciseerd, dan wel verbrand moest worden. Dit kwam vooral tot uiting bij Jacob Sprenger en Heinrich Kramer in hun werk *“Malleus Maleficarum”*. Deze theologische opvattingen over bezetenheid worden ook in de 16de eeuw nog door velen kritiekloos aanvaard. Het was de verdienste van Wier, alhoewel hij rotsvast in de duivel geloofde, om ook rekening te houden met eventuele geestesziekten en kritiek te hebben op de wrede behandeling van deze mensen.

Mede daarom wordt Wier later dikwijls aanzien als vader van de moderne psychiatrie. Deze stelling is in wezen overdreven, vermits hij geen nieuwe kennis heeft toegevoegd aan de opvattingen die Hippocrates reeds geuit had in zijn boeken. Wel heeft hij enkele zeer nauwkeurige beschrijvingen achtergelaten van aandoeningen, waarin hij de waarneming strikt van de beoordeling scheidt. Het is overigens pas in de 19de eeuw dat de psychiatrie zich als zelfstandige klinische discipline is gaan ontwikkelen.

Over de geest, de spiritus en humores, de duivel en de toelating van God

De christelijke visie op het leven ligt aan de basis van het beeld dat Wier heeft over de mens: sterfelijk op de wereld gezet om zijn plaats in de hemel te verdienen. Tijdens zijn verblijf op aarde wordt hij bijgestaan door God, maar belaagd door de duivel, die, als gevallen engel en uit haat voor God, alles in het werk zal stellen om de mens ten gronde te richten. Om de invloed van de duivel op de mens te begrijpen, geeft Wier een overzicht van de verschillende “lichaamsgeesten”:

a) spiritus naturalis: in de lever gevormd, stroomt door de venen

b) spiritus vitalis: ingeademde lucht, verdeeld via de arteriën

c) spiritus animalis: ontstaat in de hersenen en verspreidt zich door gans het lichaam via de zenuwen. Hij zorgt voor het gevoel, het verstand, het geheugen, de verbeeldingskracht en het gezichtsvermogen. Indien de duivel van God de toelating krijgt, zal hij de mens beïnvloeden door hier op in te werken.

Het is zonder meer duidelijk dat deze opvattingen afkomstig zijn van Galenus. Verder illustreren zij de materialistische opvattingen over geestesziekten, waarbij de afwijking gezocht werd in de structuur van de hersenen en de hersenvochten. Wier onderscheidt zich echter van zijn tijdgenoten door in te zien dat de beelden die de duivel de mens voorspiegelt (dus wat wij hallucinaties zouden noemen) niet als echt of als waarheid moeten erkend worden. Ondanks dit inzicht, merken we wederom op dat de duivel voor Wier harde realiteit was. In zijn boek “*De Praestigii Daemonum*” zet hij zijn visie over de duivel uiteen, met een beschrijving van diens mogelijkheden en beperkingen.

De duivel heeft de toestemming van God nodig om de mens te tarten. Als redenen waarom God dit zou toelaten, haalt Wier beproeving, bekering en straf aan.

Wier interpreteert deze toelating als het niet hinderen van het werk van de duivel. De duivel kan evenwel het wezen van de mens niet veranderen (vb.: mens in vogel veranderen).

Verklaringen voor het optreden van geestesziekten

a) bezetenheid

Men veronderstelde dat de duivel “bezit” nam van de ziel van de zieke. De ziel kon tevens het lichaam verlaten, wat gepaard ging met hallucinaties, die dan verklaard werden als waarnemingen van de buitengetreden ziel. Door het lichaam te overgieten met koud water of door het af te ranselen kon men trachten de ziel terug te krijgen.

b) straf van God

Wier ziet dit als een verklaring voor het ontstaan van de vele nieuwe ziekten in een tijd waarin de mens onchristelijk leefde. Dit past ook in het beeld van de wrekende God.

De duivel als verwekker van onheil en rampen

c) hemellichamen

Vooral sinds de 13de eeuw dacht men dat de hemellichamen een grote invloed hadden op het ontstaan van ziekten. Alhoewel Wier's leermeester Agrippa Von Nettesheim ook de astrologie beoefende, hechtte Wier hier op latere leeftijd geen aandacht meer aan en verwierp deze theorie.

d) beheksing

Ziekten zouden worden aangebracht door heksen, m.a.w. vrouwen die een pact met de duivel hadden gesloten. Ook in deze verklaring kon Wier zich niet vinden.

In tegenstelling tot Hippocrates die geestesziekten verklaarde door een overmaat aan zwarte gal, zocht men in de 16de eeuw geen psychisch/fysische verklaring voor het ontstaan van geestesziekten, maar wel theorieën van astrologische en theologische aard.

Wier was één van de weinigen die een psycho-fysische aanleg vermoedde, en wel in het bijzonder bij ouderen, kinderen en melancholici.

Behandeling van geestesziekten

Meestal bestond de behandeling uit gebed, bedevaart, muziek, geneesmiddelen en exorcismen. Verder kende men ook schriktherapieën of keisnijdingen (een vorm van suggestietherapie, waarbij men, na openen van een talgcyste op het hoofd, meestal een “kei” te voorschijn “toverde”, en de patiënt dan van zijn geestesziekte of epilepsie zou hebben verlost!). Hierover vindt men bij Wier evenwel niets terug. Wel vermeldt hij de waarde van muziektherapie, bidden en duiveluitdrijving, zolang ze op indicatie van een arts worden aangewend. Hij immers is de enige die het onderscheid kan maken tussen echte bezetenheid en erop lijkende aandoeningen.

Enkele collectieve waanideeën

Er zijn een aantal gevallen van endemische krankzinnigheid in kloosters beschreven. Ook de collectieve waan dat een mens in een dier kan veranderen, in het bijzonder in een wolf kwam voor. Volgens Wier betreft het hier echter een overtuiging die door de duivel bij de geesteszieke is ingebracht, waardoor deze denkt een wolf te zijn. Het is een beschrijving die goed past bij wat we vandaag schizofrenie met magische identificatie zouden noemen.

Heksenwaan en heksenprocessen

De heksenwaan is van alle tijden, maar vooral in de 16de en 17de eeuw was het een collectief waanbeeld. Vooral de chronische angst en vrees groeiden uit tot een vervolgingswaan, die door de overheid bestraft werd. Men neemt aan dat ongeveer drie- tot vijfhonderdduizend mensen aan de heksenvervolging ten prooi zijn gevallen. Vooral Duitsland kende de hevigste vervolging, onder meer door de “*Malleus Maleficarum*” die voor Duitsland werd geschreven. Pas in de 18de eeuw ziet men deze waan geleidelijk verdwijnen.

Eén enkele verklaring voor deze waan is er niet, men moet het eerder beschouwen als een primitieve reactie op bovennatuurlijke, onbegrepen en geheimzinnige machten. Wel kan men verschillende factoren weerhouden die het geloof in heksen begrijpelijk maken:

a) het tijdsgewricht

De vrees voor het einde der tijden en het zoeken naar een zondebok voor rampen en dergelijke meer. Oude vrouwen vormden een uitstekend – en vooral weerloos – slachtoffer.

b) de kerkelijke opvattingen

Vooral de aanbeveling van paus Innocentius VIII tot het lezen en uitvoeren van de “*Malleus Maleficarum*” (een compilatie van elementen gebaseerd op de bijbel en de leer der kerkvaders, waarin een rechtspraak werd aangegeven om de heksen te bestrijden) maakte het voor katholieken moeilijk zich tegen dit werk te verzetten. De “*Malleus Maleficarum*” bestaat uit 3 delen:

- beschrijving van de heksendaden
- identificatie van wie niet behekst kan worden, en hoe kan men hekserijen kan opheffen
- uiteenzetting van het heksenproces

Alhoewel vrijspraak tot de mogelijkheden behoort, gaat het boek vooral over het voeren van monsterprocessen. Ook het gebruik van bijgelovige middelen, o.m. het pact met de duivel, werd bestraft. Wier zal dit pact met de duivel een illusie noemen, en de wil tot aanbrengen van schade een ziekelijke neiging. De publieke opinie maakte het evenwel elke advocaat van de heksen bijzonder moeilijk.

c) het mensbeeld van de heks

Heksen werden beschouwd als verderfelijke figuren aan dewelke men rampen, haat en perversiteit toeschreef.

d) de gevallen van zelfbeklag en de spontane bekentenissen

Deze zijn waarschijnlijk te verklaren in het kader van depressieve syndromen of schizofrenie, waarin patiënten de waan hadden verdoemd te zijn.

e) heksenzelf

Het is een middel waarmee de duivel bezit kan nemen van mensen. Alhoewel verschillend in oorsprong en samenstelling, is de aanwezigheid van atropine een terugkerend ingrediënt. Het is bekend dat percutane applicatie van atropine tot hallucinaties kan leiden. Verder kunnen ook papaver en opium dergelijke hallucinaties hebben opgewekt. Het is zeker dat in 16de eeuw deze reeds als roesmiddel werden gebruik.

f) de rechtspraak en werking van de foltering

Hekserij was een zware misdaad en op basis van geruchten kon men gevangen genomen worden, tevens waren getuigenissen van vijanden toegestaan. Het hele gebeuren was mensonterend en de kans op vrij-spraak gering. Verder werden Middeleeuwse godsoordelen gebruikt, zoals de waterproef of de proef met het gloeiende ijzer. Om al deze redenen valt Wier in het laatste boek van zijn "*De Prestigiis Daemonum*" het heksenproces aan.

Het behoeft geen betoog dat de toegepaste tortuur op zich kan leiden tot toestanden van psychose en uitputting resulterend in een verhoogde suggestibiliteit. Verder werden vaak pijnstillende dranken met opium toegediend. Indien bekentenissen achteraf werden ingetrokken, dan kon, zo schreef de "*Malleus Maleficarum*", de foltering worden verdergezet.

g) positie van de vrouw

Het heksenproces is steeds tegen de vrouw gericht geweest, vermits zij een minderwaardige positie in de maatschappij innam.

Overzicht van Wiers opvattingen

Uit de titel "*De Praestigiis Daemonum et Incantationibus ac Veneficiis*" (Over de bedriegerijen van de duivel en over de betoveringen en vergiftigingen) blijkt dat Wier drie krachten onderscheidt. Eén van duivelse (buitennatuurlijke) oorsprong, één van menselijke (de betovering) en één van stoffelijke oorsprong (het vergif).

Het oorspronkelijke opzet van Wiers boek is op volgende sequentie van overwegingen gebaseerd:

1. De duivel is de belager van de mens.
2. De duivelse werkzaamheid komt tot stand:
 - a) omdat de duivel op eigen kracht zijn werk verricht;
 - b) niet omdat hij als middel om zijn werk te verrichten tovenaars of heksen nodig heeft.
3. De slachtoffers van de duivel zijn de bezetenen, de beheksten en zij, die zich aan de satandienst overgeven (Wier beschouwt al deze mensen als door de duivel bezeten).
4. Onderscheid tussen duivelskunstenaars, heksen en gifmengers:
 - a) tovenaars verrichten een door God verboden beroep, waarbij ze afgoderij plegen door de duivel tot hun dienst te dwingen;
 - b) heksen zijn passieve slachtoffers van de duivel en dus bezeten; derhalve kan men hen niet van een strafbaar feit betichten;
 - c) gifmengers daarentegen doden of vergiftigen iemand; hun strafbaar feit is niet een gevolg van duivelse werkzaamheid, maar van de natuurlijke kracht van een gif;
5. De door tovenaars toegepaste geneeswijzen geven soms genezing:
 - a) omdat de duivel ophoudt met zijn werk, een bedrog dat door God was toegelaten omdat de mens zijn hulp had gezocht tot verboden middelen;
 - b) door een kracht in de menselijke geest, die dit mogelijk maakt (suggestie).
6. De hulp, die bezetenen geboden kan worden, moet steunen op de door God aangegeven methoden (geduld, gebed, versterving, berusting, ...).
7. De straf van de duivelskunstenaars, heksen en gifmengers moet in overeenstemming zijn met de ernst van het misdrijf.

Wordt vervolgd in volgend nummer van PERIODIEK.

BALANS

De voorbije maanden werd de bevolking beroerd door een aantal **geweldplegingen tussen autochtonen en allochtonen**, telkens met dodelijke afloop: in het station te Brussel en op de bus te Antwerpen waren de daders allochtonen, in de straten van Antwerpen was de dader een autochtoon.

Vergelijkingen maken wordt sterk bemoeilijkt door de totaal verschillende motieven en achtergrond van de daders. Het uitvergrooten van het ene feit en het minimaliseren van het andere, in welke richting ook, is intellectueel oneerlijk. Partij-politieke recuperatiepogingen, in welke richting ook, zijn bij dergelijke drama's verwerpelijk.

Die drama's kunnen wel een aanleiding vormen tot bezinning over de spanning tussen gastvrijheid en draagkracht. Indien er geen grenzen zouden gesteld worden aan de immigratie, gaat onze Sociale Zekerheid failliet en worden we vreemden in eigen land: dat laatste is nu reeds het geval in sommige wijken en gemeenten.

Eenzijds zal de inwijking via gezinshereniging en asielaanvraag - mits blijvende toegankelijkheid voor echte politieke vluchtelingen - dus moeten beperkt worden, aangezien de wet op de immigratiestop langs beide kanalen in grote mate wordt uitgehold. Anderzijds moeten we de hand reiken aan de hier legaal aanwezige allochtonen, die zich in onze volksgemeenschap willen integreren door het leren van onze taal, door het aanvaarden van onze rechtsregels en door het naleven - ook door hun kinderen - van het hier geldende publiek gedrag: onder die voorwaarden zijn zij hier welkom. Terwijl de federale regering het integratieprobleem heeft laten verrotten, is de Vlaamse regering goed bezig met haar inburgeringstraject. Onze minister van onderwijs zal onze "Nieuwe Vlamingen" er nog moeten van overtuigen om hun kinderen vanaf de eerste kleuterklas te laten school lopen en met hen thuis Nederlands te spreken, want taalachterstand wordt nooit meer ingehaald en taalkennis is de sleutel tot de arbeidsmarkt.

De discussie over de huidige en toekomstige bevoegdheid over **gezondheidszorgen** komt op gang. In een interview met de Artsen Nieuwsbrief van 17.05.06 verklaarde Renaud Witmeur, kabinetchef van minister Rudy Demotte dat *preventie* opnieuw een federale materie moet worden. VGV en VVMV reageerden met een persmededeling (zie elders in dit nummer), die een goede weerklank kreeg in Artsen Nieuwsbrief (11.07.06) en Artsenkrant (12.07.06).

En minister Demotte gaat steeds verder met zijn federale recuperatie van preventie: hij startte een campagne rond gezonde voeding (G.v.A. 12.04.06), waarop N-VA en Prof. Hugo Kesteloot (zie "Korte berichten", elders in dit nummer) reageerden; de minister laat een proefonderzoek uitvoeren over de preventie van zelfdoding in drie Belgische ziekenhuizen (G.v.A. 06.05.06); en op de opwerping van senator Wouter Beke, dat de federale regering met het gebruik van de gelden van het Tabakspreventiefonds haar boekje te buiten gaat, aangezien gezondheidsopvoeding en preventieve gezondheidszorg bevoegdheden van de gemeenschappen zijn, antwoordde hij: "Gelet op het belang van de beoogde aangelegenheden, mag men zich niet door institutionele hinderpalen laten verlammen" (G.v.A. 07.07.06). Dat weten we dus weer: de heer Demotte lapt de wet aan zijn laars, hij staat daar boven. Quousque tandem... abuteris patientia nostra?

Einde juni verklaarde de *Vlaamse Gezondheidsraad* dat, indien de Vlaamse gemeenschap haar gezondheidsdoelstellingen wil realiseren, ze daarvoor alle hefboomen in handen moet krijgen en dat daarom in 2007 een verdere defederalisering van de gezondheidszorg nodig is. Voorzitter Prof. Lieven Annemans stelde dat die defederalisering kan gebeuren op basis van solidariteit, uitgaande van behoeften vastgesteld aan de hand van objectieve noden. Prof. Jan De Maeseneer wees op de historisch gegroeide verschillen, op de noord/zuid-as die in de gezondheidszorg doorheen Europa loopt, die o.a. tot andere consumptiepatronen inzake antibiotica hebben geleid, en waarbij de breuklijn dwars door Brussel en België loopt (De Huisarts, 29.06.06); zie ook VVMV-katern in dit nummer.

In april II. werd het tweede "*Lentemanifest*" openbaar gemaakt (D.S. 13.04.06). Dit document is een vervolg op het eerste van april 2004 en doet een hernieuwde oproep voor meer bevoegdheden voor de deelstaten; het werd ondertekend door 75 personen uit zowat alle sociale, economische, culturele en academische kringen uit de Vlaamse samenleving. Hoewel het in zijn eisen minder ver gaat dan het "Manifest van de denkgroep in de Warande", eist het voor de deelstaten o.a. een eigen gezondheidszorg op met inbegrip van de organisatie van de ziekteverzekering, best te financieren uit algemene middelen van

de deelstaat; daarbij wordt een vorm van transparante financiële solidariteit tussen de deelstaten voorzien. Het Lentemanifest roept de Vlaamse politici op om te weigeren een volgend federaal regeerakkoord te onderschrijven als er geen akkoord is - met sluitende garanties - over de gevraagde Vlaamse bevoegdheidsuitbreiding en als het huidige consumptiefederalisme, veroorzaakt door de financiering van de deelstaten door dotaties, niet wordt doorbroken.

Eveneens in april ll. gaf collega Réginald Moreels, gezondheidsinspecteur in Vlaams-Brabant, aan de ziekenhuizen die interventies doen in *Brussel en Vlaams-Brabant* tot eind 2006 de tijd om hun *spoed- en MUG-diensten* ook met Nederlandskundig personeel uit te rusten (G.v.A. 13.04.06). Tijdens een onderhoud met twee leden uit de Raad van Bestuur van VGV op basis van het document "Taalproblemen bij medische urgentie-diensten in Brussel en omgeving" (zie rubriek "Forum", elders in dit nummer), verklaarde hij dat het niet kan dat de spoeddiensten en het MUG-personeel Nederlandstalige patiënten enkel in het Frans te woord staan. Evenmin als een eentalige Nederlandssprekende specialist in opleiding, die in een ziekenhuis in Parijs werkt, denkbaar is. Hij beloofde zijn tanden in dat probleem te zetten en voorziet sancties voor de diensten die einde 2006 niet aan de gestelde vereisten beantwoorden.

In dit nummer (rubriek "Forum") wordt onder de titel "**Ontvlaamsing Vlaams-Brabant: vijf voor twaalf**" een studie gepubliceerd van Gunter Desmet op basis van gegevens van "Kind en Gezin" over het taalgebruik door jonge gezinnen in Vlaams-Brabant. Hieruit blijkt dat slechts bij 70,9 % van de Vlaams-Brabantse gezinnen, met een kind geboren in 2004, de communicatie in het Nederlands gebeurde. In het arrondissement Halle-Vilvoorde is het nog erger: daar gebruikt slechts 58,7 % van de analoge gezinnen het Nederlands. Het is dus wel degelijk vijf voor twaalf in Vlaams-Brabant en de auteur doet dringende realistische aanbevelingen aan de Vlaamse regering en de Vlaamse politieke partijen om het tij te keren. Zoals bekend diende minister Marino Keulen bij het Vlaams Parlement een ontwerp in over een Vlaamse wooncode, waarin bepaald wordt dat Nederlandsonkundige kandidaten een cursus Nederlands moeten volgen als ze een Vlaamse woning willen.

Dat de Franse Gemeenschapsregering, de Waalse regering en hun beide parlementen die minimale maatregel blokkeerden door een belangenconflict uit te roepen (G.v.A. 29.04.06, 03.05.06, 05.05.06; D.S. 22.05.06), bewijst de onbeschaamde imperialistische houding van de Franstaligen in verband met de pogingen tot uitbreiding van hun territorium. Zij gebruiken een bifasische tactiek: eerst toepassing van het "ius personae", gevolgd door toepassing van het "ius soli", zoals eerder in Brussel gebeurde en nu in Vlaams-Brabant dreigt te gebeuren.

In het Balans-artikel van Periodiek april 2006 meldden we de snelle achteruitgang van de **tweetaligheid** van het personeel in de **Brusselse gemeenten** op basis van benoemingen in 2004.

Volkstevredenwoordiger Dominiek Lootens hield op 29 maart ll. een interpellatie over de taalrapporten 2005 inzake aanwerving van personeelsleden in de *Brusselse OCMW's*. Uit het antwoord van de Brusselse minister Pascal Smet bleek dat er van de 982 aangeworven personeelsleden slechts 345 conform waren met de taalwetgeving en 637 geschorst werden; van die 637 werden er 504 schorsingen gehandhaafd, doch dat leidde slechts tot 1 ontslag. Slotsom was dus dat 503 aanwervingen op 982 (= 51 %) in strijd waren met de taalwet, dus geen attest van tweetaligheid konden voorleggen. (D.S. 30.03.06).

Uit recente cijfers blijkt verder dat slechts 11,5 % van het *contractueel gemeentepersoneel* te Brussel Nederlandstalig is (Brussel Deze Week 13.04.06).

In theorie moeten alle *politieagenten* van de zes Brusselse politiezones tweetalig zijn; dat is in de praktijk echter niet het geval: er zijn zelfs niet eens cijfers beschikbaar over hoeveel politiemensen een taalbrevet hebben en hoeveel niet. Nadat hun eerder reeds een periode van vijf jaar werd toegekend om het taalbrevet te halen, heeft minister Dewael die periode verlengd met nog eens 18 maanden (D.S. 16.06.06).

De manifeste onwil van Franstalig Brussel om de taalwetten te eerbiedigen is een belangrijke factor in het ontbindingsproces van de Belgische staat: de radicale Franstalige Brusselaars zijn de meest efficiënte separatisten.

Op 14 juni ll. kopte De Tijd: "**Loonvorming in België moet naar regio's**". Het gaat om een hernieuwde aanbeveling van de Organisatie Voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (*OESO*) voor België. De redenering van de OESO is als volgt: de werkloosheidsgraad in Wallonië bedraagt minstens het dubbele van die in Vlaanderen; om daaraan te verhelpen moet de concurrentiekracht van Wallonië vergroten, zodat investeringen en jobcreatie toenemen; dat kan door de loonkosten per eenheid produkt,

die nu hoger zijn in Wallonië dan in Vlaanderen, te verlagen in Wallonië; dus moet de loonvorming in België naar de regio's.

Zou het kunnen dat de splitsing van *ABVV-metaal* in een Vlaamse, Waalse en Brusselse vleugel (G.v.A. 22.04.06) mede geïnspireerd is door de jarenlange OESO-aanbevelingen? Dat zou een heuglijke ommekeer in het Belgisch syndicaal denken betekenen.

Er beweegt wat in **Europa**.

Op 18 juni ll. stemden 74 % van de Catalaanse kiezers voor uitbreiding van de bevoegdheden voor *Catalonië* (6 miljoen inwoners) (D.T. 20.06.06) en op 21 mei ll. stemden 55,5 % Montenegrijnen voor een onafhankelijk *Montenegro* (680.000 inwoners) (Persmededeling VVB 31.05.06).

De discussie over de toekomst van de Europese Unie gaat verder.

Een van de huidige problemen is het *democratisch deficit* van de Unie: de Commissieleden kunnen niet individueel het vertrouwen verliezen van een meerderheid in het Parlement; inzake veiligheid, justitie en buitenlandse zaken hebben Parlement en Commissie nauwelijks iets te zeggen, want bijna alles wordt op het intergouvernementele niveau beslist; alleen of vooral de voorstanders van de EU komen op de lijsten van de parlementsverkiezingen terecht, zodat de verkozenen niet representatief zijn voor de bevolking (Walter Van Gerven, De Juristenkrant, 12.10.05).

Verder is er geen eensgezindheid over de *uitbreiding* van de EU. Op 16 maart ll. keurde het Europees Parlement een rapport goed waarin gevraagd wordt naar de grenzen van de Unie en naar de draagkracht van Europa om nieuwe lidstaten op te nemen (DT 17.03.06). Uit een onderzoek in opdracht van de Europese Commissie naar de publieke opinie in de 25 EU-landen blijkt dat in België 60 % van de ondervraagden zich verzet tegen de toetreding van Turkije (G.v.A. 30.03.06); de aangevoerde argumenten zijn vooral: de geografische ligging en de culturele verschillen (Hugo Vandenberghe, Tertio 08.12.04).

Men is het ook niet eens over *welke richting* de EU uit moet: die van een politiek eengemaakt Europa met een omvangrijke centrale bureaucratie of die van een economisch eengemaakt Europa met een uitgebreide democratische inbreng van de burgers en een beperkt politiek centraal gezag. Hoewel meerdere politieke leiders de eerste richting uit willen, kan de vraag gesteld worden of daarvoor een voldoende democratisch draagvlak bestaat (Eric Verhulst en Willy De Wit: D.T. 20.01.06, en Mia Doornaert: D.S. 24.03.06). De discussie over "uitbreiding en "welke richting" hangt gedeeltelijk samen: hoe meer staten, des te kleiner de cohesie en des te losser het verband zal zijn.

Als afsluiting: het is bemoedigend in een interview met de Europese parlementsleden Marianne Thyssen (Vlaanderen) en Camiel Eurlings (Nederland) vast te stellen dat er een consensus groeit over het behoud van *het Nederlands* als Europese taal (Roger Van Houtte, G.v.A. 10.05.06).

Eric Ponette

15 juli 2006

België, waar Maas & centen vloeien

Onder deze titel gaf het Aktiekomitee voor een Vlaamse Sociale Zekerheid (AK-VSZ) in april ll. een korte brochure uit, bestemd voor een Waals en buitenlands publiek, vooral journalisten en ambassadeurs.

Het is de bedoeling de argumenten voor de toewijzing van de SZ aan de Vlaamse en Franse gemeenschap kenbaar te maken in Wallonië en in de Europese Unie.

De brochure is beschikbaar in het Nederlands, het Frans, het Engels en het Duits.

Door de beperkte omvang (27 bladzijden) en de bijhorende duidelijke tabellen en grafieken is de brochure echter ook interessant voor ruime verspreiding in Vlaanderen.

Practica:

- Verkrijgbaar tegen de prijs van 1 Euro bij Erik Stoffelen, Secretaris AK-VSZ, Hoogstratenplein, 1, 2800 Mechelen; E-post: erik.stoffelen@vnz.be
- Eveneens beschikbaar op internet: www.akvsz.org

Taalproblemen bij medische urgentiediensten in Brussel en omgeving

Het vervolgverhaal over de medische urgentiediensten in de Vlaamse rand rond Brussel en over de MUG of PIT van Halle gaat almaal verder. Regelmatig krijgen we in de pers nieuwe verhalen over Vlaamse mensen die in Vlaamse gemeenten op het meest kritieke ogenblik van hun leven niet of niet tijdig de nodige medische hulp krijgen omdat de hulpdiensten hun taal niet kennen. Soms vallen er dodelijke slachtoffers en is er tijdelijk wat emotie, maar dat is vlug vergeten. Het zijn maar eenvoudige Vlaamse mensen en niemand kan ooit bewijzen dat ze met vluggere en efficiënter hulp niet zouden gestorven zijn. De meesten komen er beter vanaf: ze worden in die pijnlijke omstandigheden, tegen hun wil, afgevoerd door mensen die ze niet begrijpen en die hen niet begrijpen en komen terecht in een ziekenhuis waar ze vaak niet begrepen en vernederd worden omwille van hun moedertaal. Dat alles gebeurt in hun eigen land.

Er zijn nochtans wetten, taalwetten, deontologische regels, etc. die garanderen dat de zorg in het Nederlands zal toegediend worden, maar ...

Leges sine moribus vanae!

Uit het ontwerp-verslag van Minodora Cliveti voor de Raad van Europa: "Language problems in access to medical health care in the Brussels-Capital region can only be solved if all interested parties (especially the political authorities) show goodwill, openness, tolerance, pragmatism and flexibility".

De taalproblemen met de urgentiediensten, dienst 100 en MUG in Brussel en omgeving bestaan reeds zolang deze diensten bestaan. Bovenvermelde citaten verklaren waarom alle pogingen om tot een oplossing te komen mislukt zijn. Bij de officiële Franstalige instanties bestaat er nauwelijks goede wil om dit op te lossen. Zoals overall waar er wantoestanden bestaan, willen degenen die macht hebben hun macht behouden en uitbreiden en willen degenen die voordeel halen uit het systeem de bestaande toestand in stand houden. We kunnen dus van de overwegend Franstalige machthebbers in Brussel weinig goede wil verwachten om taalkundige mistoestanden te verhelpen. De goede wil bestaat wel bij veel Nederlandstalige en Franstalige Brusselaars, maar die wordt vaak tegengewerkt door de organisatie waarin ze moeten werken.

De wettelijke en deontologische basis voor deze tweetaligheid bestaat, maar is moeilijk afdwingbaar. Bovendien zijn de lokale wetten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zodanig dat een realisatie van de hogere wettelijke en deontologische vereisten onmogelijk wordt.

De wettelijke basis voor de vereiste tweetaligheid is de taalwet voor gebruik in openbare diensten. Deze wetten zijn niet enkel toepasselijk op openbare ziekenhuizen maar ook op instellingen die een openbare taak uitvoeren. De medische urgentiedienst is een openbare dienst en voor die diensten zijn dus alle ziekenhuizen onderworpen aan de taalwet inzake bestuurszaken. Hierover zijn duidelijke uitspraken van o.a. de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

In het KB van 10 augustus 1998 betreffende de MUG is deze vereiste niet uitdrukkelijk opgenomen, maar dat belet niet dat de taalwet van toepassing is. Een aanvulling van dat besluit zou de bestaande verplichting tot naleven van de taalwetten inzake bestuurszaken niet veranderen.

Een bijkomende wettelijke basis is de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt. Art. 7 van die wet bepaalt: "De patiënt heeft tegenover de beroepsbeoefenaar recht op alle hem betreffende informatie ... De communicatie met de patiënt geschiedt in een duidelijke taal". Wie van goede wil is, begrijpt daaruit minstens dat de streektaal moet gesproken worden, indien dat de taal van de patiënt is.

De deontologische basis voor de vereiste talenkennis van de urgentie-artsen zit in de code van plichtenleer en in de adviezen van de Nationale Raad van de Orde der Geneesheren. Art. 35: Behalve in geval van overmacht mag de geneesheer zijn beroep enkel uitoefenen onder voorwaarden die de kwaliteit van de zorgen en van de medische behandeling niet in het gedrang brengen. Het is duidelijk dat een patiënt verzorgen zonder er mee te kunnen spreken en zonder mogelijkheid tot anamnese de kwaliteit van de zorgen ernstig in het gedrang brengt.

De adviezen van de Nationale Raad aangaande de taalkennis beperken zich tot de gevallen waar de vrije keuze van de arts niet bestaat, dus vooral de urgentiediensten. Het advies van 11 mei 1977 stelt dat, waar de vrije keuze van de patiënt uitgesloten is, de geneesheer die aan deze diensten deelneemt, de streektaal moet kennen.

Dit werd bevestigd in het advies van 15 december 2001: Aangezien de wetgeving betreffende de dringende medische hulpverlening impliciteert waarin de patiënt zijn hulpverlener niet vrij kan kiezen, beschouwt de Nationale Raad het als een deontologische plicht dat zowel de MUG-arts als de arts op de gespecialiseerde functie

spoedgevallen de taal beheerst van de streek waar hij deze permanentie waarneemt. De Nationale Raad is van mening dat een andere opdeling van de interventiezones betreffende de dringende medische hulpverlening, die rekening houdt met de streektaal, er zal toe bijdragen dat aan deze deontologische vereiste zal worden voldaan. (Tijdschrift nr. 95, pag. 13)

De organisatie en het ziekenvervoer voor de dringende hulp in de telefoon-zone 02 gebeurt door de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp. Door de Brusselwet van 12 januari 1989 is op deze dienst het taalregime van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van toepassing, hetgeen betekent een tweetalige dienst bemand door eentalig personeel. De taalkaders voor deze dienst voorzien 70,52 % Franstalig en 29,48 % Nederlandstalig personeel zonder vereiste van tweetaligheid. De werking van deze dienst strekt zich uit over een groot aantal Vlaams-Brabantse gemeenten. Het is voor iedereen duidelijk dat het met deze regeling niet mogelijk is ten allen tijde de telefooncentrale en elke ziekenwagen te voorzien van personeel dat Nederlands kent. Het stelselmatig overtreden van de taalwet en negeren van de rechten van de patiënt zit ingebouwd in deze regeling.

In de laatste jaren zijn er verschillende ernstige klachten en incidenten geweest die meestal verband hielden met de werking van Franstalige MUG diensten in Vlaamse gemeenten rond Brussel. Vooral in de streek van Halle waren er herhaalde klachten omdat in die streek de MUG bediend wordt door het Franstalige Erasmus-ziekenhuis en het ziekenhuis van Tubeke. Het Erasmus-ziekenhuis is een Franstalig unicommunautair universitair ziekenhuis van de ULB. Tubeke ligt in Wallonië en is dus Franstalig. Nochtans is er een degelijk Nederlandstalig ziekenhuis in Halle. Een Nederlandstalige MUG in Halle werd herhaaldelijk beloofd, maar er werd tot nu toe geen oplossing gevonden. Het laatste voorstel is een Paramedisch Interventieteam (PIT) voor Halle, dus zonder urgentie-arts. Indien dan toch een arts nodig is, zou die niet van Halle komen, maar zou een MUG vanuit het Erasmus-ziekenhuis of van Tubeke gestuurd worden. Dus nog meer tijdverlies als het om Vlaamse patiënten gaat! Het uitblijven van een oplossing voor de MUG van Halle is ergerlijk en onbegrijpelijk voor de bevolking. Waarom kan Halle geen MUG krijgen of betalen en kan Tubeke dat wel?

Hoe kan men dat oplossen?

De enige echt goede oplossing bestaat erin dat al het personeel van de medische urgentie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest volledig tweetalig zou zijn. Dat wordt geëist door de taalwetten. Zoals in het verslag van de Raad van Europa staat, is er geen nood aan wijziging van de taalwetten, maar moeten ze toegepast worden. Het toepassen van de taalwetten is na 35 jaar niet gelukt, vooral niet omdat er geen sancties voorzien zijn. Voor het toepassen van de taalwetten zouden we moeten kunnen rekenen op goede wil, en die is er niet. Het aanpassen van de taalwetten, bvb. het voorzien van verplichte sancties, vereist een dubbele meerderheid in het parlement en dat is in de huidige omstandigheden (nog) niet mogelijk.

In afwachting van een definitieve oplossing, moeten alle mogelijke inspanningen gedaan worden om de tweetaligheid van het personeel van de urgentiediensten te verbeteren. Mogelijke maatregelen zijn o.a.: verplichte taalcurricula voor assistenten alvorens ze mogen deelnemen aan MUG diensten, verplichte taalcurricula voor opleiding urgentiegeneeskunde in Brusselse ziekenhuizen, uitwisseling van assistenten tussen Franstalige en Nederlandstalige universiteiten. Bij al die maatregelen is een verplichte jaarlijkse evaluatie van de resultaten noodzakelijk, maar indien er geen verplichte sancties zijn, zal dat niet veel opleveren.

Er zijn in Brussel reeds een aantal Vlaamse initiatieven om de tweetaligheid van de zorgverlening te verbeteren. Zorgnet is gestart met het inrichten van Nederlandstalige zorgprogramma's en we hebben goede hoop daarmee in enkele jaren het Nederlandstalig zorgaanbod in Brussel te verbeteren. Pro Medicis Brussel ijvert sinds verschillende jaren voor het aantrekken van Nederlandstalige zorgverstrekkers naar Brussel. Tot hiertoe heeft dat slechts matig succes. Onrechtstreeks kunnen hierdoor in zekere mate de taalproblemen bij de urgentiediensten verbeteren, maar het is niet realistisch te verwachten dat hiermee de problemen kunnen opgelost worden. Deze initiatieven zijn in hoofdzaak gericht op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en kunnen dus zeker de taalproblemen in Vlaamse gemeenten niet verhelpen.

Om de toestand in de Vlaamse rand rond Brussel te saneren ligt de enige oplossing in het herschikken van de zones voor urgentiegeneeskunde. Dat staat ook in het laatste advies van de Nationale Raad van de Orde der Geneesheren. De acht gemeenten van Vlaams Brabant die nu behoren tot de MUG-zones van universitaire ziekenhuizen St-Luc en Erasmus moeten toegewezen worden aan een ziekenhuis in Vlaams Brabant of aan het AZ VUB. Bijvoorbeeld: Dilbeek kan toegewezen worden aan het AZ VUB, Lennik, St-Pieters-leeuw en Gooik aan Halle, Zaventem aan Vilvoorde, Overijse, Kraainem en Tervuren aan Leuven.

Dat vereist natuurlijk dat er in Halle een echte MUG komt. Indien het ziekenhuis van Halle daar niet op gesteld zou zijn, zoals sommigen beweren, moet het daartoe gedwongen worden. Waarom zou het ziekenhuis van Halle dat niet aankunnen, terwijl andere gelijkaardige of zelfs kleinere ziekenhuizen het wel kunnen? Indien er daarvoor echt financiële problemen zouden bestaan, dan moet het ziekenhuis steun krijgen van de Vlaamse overheid en van de betrokken gemeenten.

Het herschikken van de zones voor de MUG diensten kan geregeld worden met een Koninklijk Besluit en vereist geen dubbele meerderheid in het parlement. Dat moet dus mogelijk zijn, indien de politieke wil daartoe bestaat. Er zullen natuurlijk allerlei bezwaren geopperd worden, maar deze zijn te weerleggen.

Een eerste bezwaar zal zijn dat de universitaire ziekenhuizen St-Luc en Erasmus die gemeenten nodig hebben als hinterland. Deze ziekenhuizen werden bewust ingeplant op de uiterste grens van de toenmalige Brusselse agglomeratie. Dat ze nu op de grens van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest liggen en niet geschikt zijn urgentie-geneeskunde aan te bieden in de nabij gelegen Vlaamse gemeenten is daarvan het logische gevolg.

De organisatie van de MUG diensten en dus ook het bepalen van de zones die aan een bepaald ziekenhuis toegewezen worden, is nu nog een federale bevoegdheid. Door de grondwetswijziging van 1980 hebben de gemeenschappen bevoegdheid over de persoonsgebonden materies en o.a. ook over de volksgezondheid met daarbij een hele reeks uitzonderingen. De organisatie van de urgentiediensten staat niet uitdrukkelijk bij de materies die behoren tot de federale bevoegdheid. Het moet dus mogelijk zijn die bevoegdheid toe te wijzen aan de gemeenschappen door middel van een gewone wet. Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou de bevoegdheid dan liggen bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Voor de telefoon-zone 02 komen de oproepen in principe terecht in de telefooncentrale van de Brusselse brandweer. Ten gevolge van de Brusselwet van 12 januari 1989 kan de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp onmogelijk beantwoorden aan de vereisten van de taalwetten. Oproepen vanuit Vlaams Brabant moeten behandeld worden door een Vlaamse telefooncentrale.

Een goede tweetaligheid van de dringende medische hulp kan, mits enige goede wil, geregeld worden binnen het huidige wettelijke kader. Na 35 jaar systematisch overtreden en saboteren van de taalwetten, hebben veel Vlamingen hun vertrouwen verloren. Een definitieve oplossing zal er maar komen als de volledige bevoegdheid over de volksgezondheid in Vlaanderen zal overgedragen zijn aan de Vlaamse Gemeenschap.

Robrecht Vermeulen
13 mei 2006

Ontvlaamsing Vlaams-Brabant: vijf voor twaalf

In het april-nummer van het Vlaams opinieblad Doorbraak verscheen een artikel van Gunter Desmet, gemeenteraadslid voor CD&V in Ternat, over de "ontvlaamsing van Vlaams-Brabant", naar aanleiding van een rapport dat hijzelf in februari onder dezelfde titel geschreven had. Sindsdien werd het rapport druk bediscussieerd in de Vlaamse Beweging, van HAVIKO tot het OVV. Artikels hierover verschenen in De Tijd en in De Randkrant. In dit artikel laten we de auteur zelf aan het woord.

Gunter Desmet: "Sinds vrijdag 17 februari 2006 stelt Kind en Gezin op zijn website gemeentelijke kindrapporten ter beschikking. In de pers bleef de aandacht hiervoor eerder beperkt. Nochtans bevatten deze rapporten een massa gegevens, van het aantal inentingen bij borelingen, tot de wijze van bevalling en het kinderopvangaanbod. Hoogst interessant voor onderzoek en bijdragen in medische en opvoedkundige tijdschriften.

Niet verrassend dus dat PERIODIEK, als tijdschrift van het Vlaams Geneeskundigenverbond, hieraan aandacht wil besteden. We zullen het echter niet over de medische informatie uit deze rapporten hebben, hoe interessant ook. Onrechtstreeks geeft een deel van deze rapporten immers ook een zicht op de **taalverhoudingen van de jonge generatie in Vlaanderen**: de rapporten *Kenmerken van de moeder van het kind* bevatten helemaal op het einde bijzonder boeiend cijfermateriaal over de nationaliteit van de moeder bij haar geboorte en de communicatietaal van Kind en Gezin met het betreffende gezin.

De ontdekking hiervan bracht ons ertoe deze gegevens verder te bestuderen. Omdat de cijfers zo onthutsend waren, goten we dit in een rapport, onder titel Ontvlaamsing Vlaams-Brabant. We verstuurdten dit onder embargo naar enkele prominente leden van de Vlaamse Beweging. Daar ontspoon zich een levendige discussie wat hiermee aan te vangen. De enen vonden het een dwaasheid hier zo kort voor de gemeenteraadsverkiezingen verder ruchtbaarheid aan te geven, omdat de Union des Francophones (UF) op basis van deze gegevens zou kunnen beslissen in enkele bijkomende gemeenten een verkiezingslijst in te dienen. Volgens de anderen was dit een onderschatting van het UF. Bovendien is het maar een kwestie van tijd vooraleer anderen op deze publieke internetrapporten stuiten. Het leek uiteindelijk de meerderheid beter dit cijfermateriaal toch naar buiten te brengen, via een neutrale Vlaamse bron, zijnde het maandblad Doorbraak, i.p.v. te wachten tot de partijpolitiek er zich mee zou bemoeien.

Daarom hebben wij aanvaard om in deze de rol van onheilsprofeet op ons te nemen, in de hoop – nogmaals – een besef van hoogdringendheid bij de beleidsmakers en publieke opinie te creëren. Want, **voor het Vlaams karakter van Vlaams-Brabant en in het bijzonder Halle-Vilvoorde is het vijf voor twaalf**. Artikels werden reeds gepubliceerd in Doorbraak en andere Vlaamse tijdschriften. Nu dus ook in PERIODIEK.

In deze bijdrage kunnen we niet ingaan op methodologische aspecten, daarvoor verwijzen we naar het volledige rapport.. In het algemeen kunnen we echter stellen dat gegevens van het enige tot nu toe beschikbare jaar (2004) voor gemeenten met redelijk wat geboorten en zeker voor de arrondissementen en provincies een voldoende betrouwbaar beeld schetsen. Ook beperken we ons tot de categorie **Communicatietaal met het gezin**. Het wezen van het Vlaams karakter in Vlaams-Brabant wordt immers bepaald door de relatieve aan- of afwezigheid van de Nederlandse taal.

Terzake nu: de rapporten *Kenmerken van de moeder van het kind* geven een overzicht in verschillende categorieën van de communicatietaal die Kind en Gezin met de gezinnen van kinderen geboren in 2004 moet / kan hanteren. Eerst wordt het Nederlands geprobeerd, maar omwille van haar sociale opdracht gebruikt de organisatie indien nodig ook andere talen. Deze gegevens worden door Kind en Gezin geregistreerd, vooral voor intern gebruik, om te weten in welke taal men kan communiceren en of dit zonder tolk kan. Op deze manier moet ook de categorie “kennis van N-F-E-D” begrepen worden: als aanduiding dat het gezin noties van het Nederlands, Frans, Engels of Duits heeft, zodat de communicatie zonder tolk kan gebeuren.

In dat opzicht bevatten de kindrapporten geen talentelling als dusdanig. In heel wat (deel)gemeenten uit Vlaams-Brabant vormen naar ons aanvoelen Nederlandstaligen in de totale populatie nog een comfortabele meerderheid. In bepaalde gebieden is het echter vooral een oudere bevolking die het Vlaams karakter moet instandhouden en treedt bij de jongere Vlaamse bevolking sociale en taalkundige verdringing op. De kindrapporten geven dus een overzicht van taal van de jonge, **reproductieve bevolking** (i.c. de gezinnen met kinderen geboren in 2004) en kunnen zo een voorafbeelding zijn van hoe de taalverhoudingen in de nabije toekomst zouden kunnen evolueren.

Genoeg woorden: in onderstaande tabel geven we de cijfers voor het Vlaams Gewest, de vijf provincies en de arrondissementen Halle-Vilvoorde en Leuven weer.

Communicatietaal met het gezin

	thuis taal Nederlands	thuis taal Frans	thuis taal Engels	thuis taal Duits	kennis van N-E-F-D	andere	niet gekend
Antwerpen	73,2%	1,8%	1,5%	0,2%	15,0%	4,1%	4,1%
Limburg	82,6%	0,8%	0,6%	0,2%	9,1%	3,4%	3,4%
Oost-Vlaanderen	85,8%	2,0%	0,4%	0,1%	7,3%	2,8%	1,6%
Vlaams-Brabant	70,9%	15,3%	1,7%	0,4%	6,1%	0,4%	5,2%
Halle-Vilvoorde	58,7%	25,1%	1,7%	0,5%	5,9%	0,3%	7,7%
Leuven	85,0%	3,9%	1,8%	0,4%	6,3%	0,5%	2,2%
West-Vlaanderen	90,4%	2,7%	0,6%	0,0%	3,6%	0,2%	2,4%
Vlaams Gewest	79,9%	4,2%	1,0%	0,2%	9,0%	2,4%	3,3%

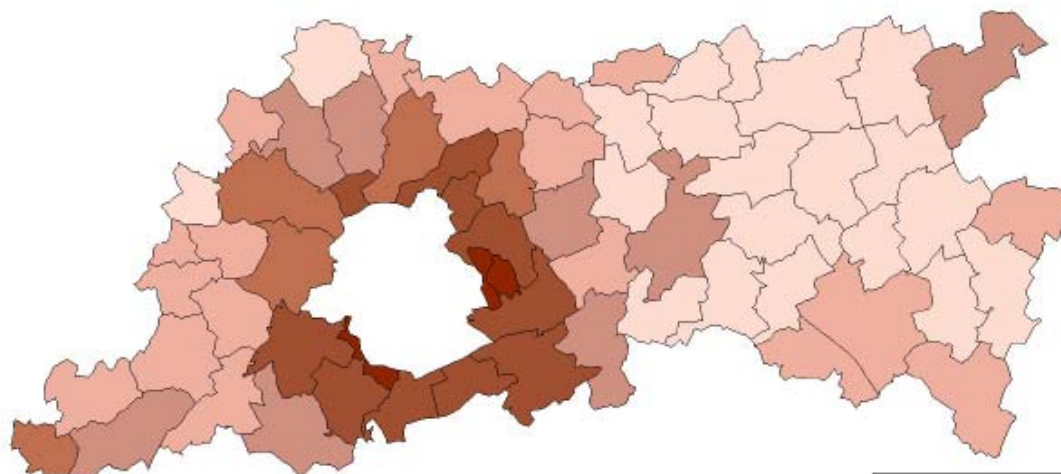
Bron: Kind en Gezin

De cijfers spreken voor zich: slechts bij **70,9%** van de Vlaams-Brabantse gezinnen met een kind geboren in 2004 gebeurt de **communicatie** in het **Nederlands**. Dit is het laagste percentage van heel Vlaanderen. Als kinderen met een vreemde thuistaal in een Nederlandstalige omgeving opgroeien en naar het Nederlandstalig onderwijs trekken, is de kans groot dat deze ook in de publieke samenleving het Nederlands zullen hanteren. Een ander cijfer is dan ook nog veel verontrustender: liefst **15,3%** van de gezinnen met een kind geboren in 2004, gebruikt het **Frans** als communicatietaal. Niet het feit dat Vlaams-Brabant het meest Franstalige “reproductieve gezinnen” telt, maar de omvang is verrassend. Trekken al deze leerlingen naar Franstalig onderwijs over de taalgrens in Brussel of Wallonië, dan vormt dit een sterke bedreiging voor de vrijwaring van het Nederlandstalig karakter van Vlaams-Brabant.

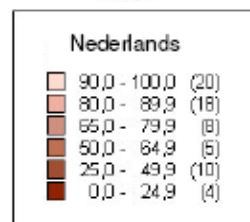
Bekijken we even de Vlaams-Brabantse arrondissementen afzonderlijk. De situatie in **Halle-Vilvoorde** is redelijk dramatisch: **slechts 58,7% van de gezinnen met een kind geboren in 2004 gebruikt het Nederlands, méér dan één vierde het Frans (25,1%)**. Van 7,7% is de communicatietaal niet gekend, 5,9% heeft noties van Nederlands, Frans, Engels of Duits.

Aandeel van de gezinnen in Vlaams-Brabant met het Nederlands als communicatietaal

(van kinderen geboren in 2004)

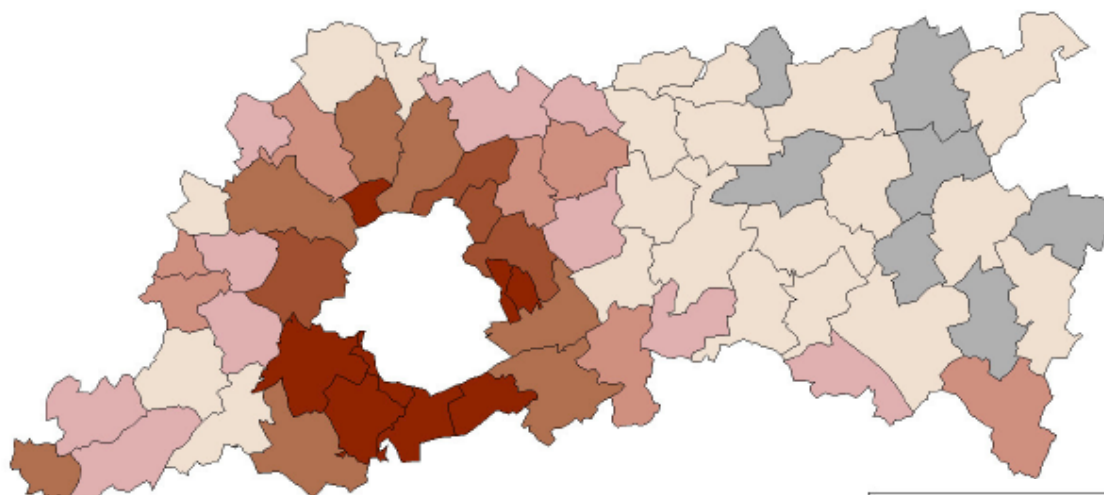

Bron: Kind en Gezin

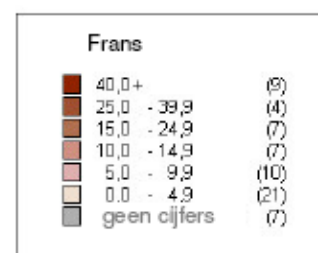

Aandeel van de gezinnen in Vlaams-Brabant met het Frans als communicatietaal

(van kinderen geboren in 2004)

Bron: Kind en Gezin

Een korte blik nog op enkele gemeenten. In arrondissement Leuven is Tervuren de enige gemeente met minder dan de helft gezinnen met het Nederlands als communicatietaal (46,3%). Er zijn 23% Franstalige gezinnen met kinderen geboren in 2004. In Halle-Vilvoorde is het lijstje van gemeenten met geen absolute meerderheid Nederlandstalige gezinnen helaas heel wat langer. Het gaat niet alleen om de zes faciliteitengemeenten (met percentages van 13% tot 27,3%), maar ook over Beersel (43,8%), Hoeilaart (38,4%), Machelen (37,9%), Overijse (45,1%), Sint-Pietersleeuw (40,9%), Vilvoorde (45,3%) en Zaventem (37,3%). Ook op basis van volgende kaarten kunnen we besluiten dat op een paar gemeenten die aan de taalgrens liggen na, het verfransingsgevaar zich in Halle-Vilvoorde en enkele aangrenzende gemeenten situeert.

Wat nu?

Om het toepasselijk te zeggen, *gouverner, c'est prévoir*, regeren is vooruitzien. Dat geldt zeker voor de bevindingen op basis van de gemeentelijke kindrapporten van Kind en Gezin. Met deze - mogelijke - evolutie op langere termijn voor ogen is het de verdomde plicht van de Vlaamse Regering en de Vlaamse politieke partijen om een doortastend beleid te voeren en alles op alles te zetten voor de vrijwaring van het Vlaams karakter van Vlaams-Brabant.

Minimale elementen in zulk beleid zijn:

- 1) de splitsing van het politiek en gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde
- 2) strikte handhaving van de taalwetgeving door de diverse overheden (gemeente, provincie, gewest) (inclusief de rondzendbrieven Peeters en Martens) met daaraan gekoppeld de nodige opleiding van het overheidspersoneel om klantgericht anderstaligen in het Nederlands te onthalen (cfr. provincie Vlaams-Brabant)
- 3) onmiddellijke toepassing van de bevindingen uit de studie "Vernederlandsing van het straatbeeld en Verfijning van de bestuurstaalwetgeving" van professor Marc Boes
- 4) uitbreiding tot andere domeinen van de plannen van Minister Keulen m.b.t. de toegang tot sociale woningen, waarbij de verwerving van de Nederlandse taal een voorwaarde wordt om van bepaalde sociale rechten te genieten (in het kader van een evenwicht tussen rechten en plichten)
- 5) een actief onthaalbeleid, waardoor Frans- en anderstaligen cursussen Nederlands (moeten) volgen
- 6) een aanmoedigingsbeleid voor winkeliers en werknemers in handels- of horecazaken om consequent het Nederlands te gebruiken (cfr. provincie Vlaams-Brabant)
- 7) maatregelen die de deelname van anderstaligen aan het Nederlandstalige onderwijs en gemeenschapsleven bevorderen - wellicht het moeilijkste punt
- 8) studie van de toepasbaarheid van de strengere taalwetgeving van Quebec in Vlaanderen.

Dit is het minimum minimorum wil men dat grote delen van Vlaams-Brabant ook op langere termijn nog het voorvoegsel Vlaams- kunnen dragen. We hopen met deze bijdrage bij de Vlaamse beleidsdragers een besef van hoogdringendheid te creëren. Bij ongewijzigd beleid tikt de klok in het nadeel van de Nederlandstaligen in de Vlaamse Rand."

Gunter Desmet
gemeenteraadslid CD&V-JA Ternat

P.S.: de auteur schreef deze bijdrage ten persoonlijke titel, op basis van publiek beschikbare bronnen. Het volledige rapport Ontvlaamsing Vlaams-Brabant kan u downloaden op www.doorbraak.org of www.ovv.info. De gemeentelijke kindrapporten zelf vindt u via www.kindengezin.be.

TAALHOFFELIJKHEID

Onlangs ontving ik van minister Rudy Demotte een briefomslag als “MEDECIN GENERALISTE AGREE” over generieken, en van het RIZIV een brief met aanspreking “Monsieur le Docteur” over het GMD.

Zowel de Federale Overheidsdienst als het RIZIV beschouwen Vlaanderen terug als een tweetalig land. Vooral de elite, zoals blijkbaar de geneesheren, worden er dus respectvol in het Frans aangesproken.

Dirk Van de Voorde

N.v.d.R.: Door het wegvallen van een woord was dit bericht in ons vorig nummer moeilijk leesbaar; daarom wordt het hier opnieuw, doch nu correct, afgedrukt

VOEDING EN STERFTE IN BELGIE

Hartziekten vormen de voornaamste doodsoorzaak in de Westerse wereld en in ons land. Er kan geen redelijke twijfel meer over bestaan dat verzadigd vet het cholesterolgehalte in het bloed verhoogt en de sterfte door hartaandoeningen en beroerte doet toenemen. De inname van polyonverzadigd vet doet de sterfte door hartaandoeningen dalen. Het zuidelijke landsgedeelte heeft een hoger cholesterolgehalte en een hoger verbruik van verzadigd vet (vooral boter) dan het noorden. Dit werd door talrijke wetenschappelijke studies bevestigd. De P/S ratio (verhouding polyonverzadigd op verzadigd vet) bedraagt thans nog 0.34 in het zuiden en 0.51 in het noorden van het land, dus gunstiger in het noorden. Wanneer men alle mogelijke factoren die de gezondheid kunnen beïnvloeden (pollutie, roken, sociale klasse, stress, voeding, erfelijkheid, obesitas, medische zorg, fysieke activiteit e.a.) analyseert, dan stelt men vast dat de voeding en roken de twee voornaamste factoren zijn die de gezondheid van de bevolking beïnvloeden. De verschillen in rookgedrag tussen noord en zuid zijn niet erg uitgesproken.

De ongezontere voeding in het zuiden van het land speelt ongetwijfeld een belangrijke rol in het bestaan van een hogere sterfte.

Prof. Dr. Hugo Kesteloot,
K.U.Leuven

HET RODE KRUIS

Dat het financiële deficit van de Franstalige afdeling van het “Rode Kruis” regelmatig bijgesteld wordt door de Vlaamse afdeling is geen nieuw feit en hebben we reeds gemeld in Periodiek Nieuwsbrief januari-februari 2001, p. 7.

Recent bond journaliste Han Renard de kat de bel nog eens aan (Knack 17.05.06).

Het Belgische Rode Kruis heeft sinds 1972 een Vlaamse en Franstalige vleugel en sinds 1994 is prinses Astrid nationaal voorzitter. Beide afdelingen hebben een aparte boekhouding, doch, aangezien de organisatie één rechtspersoon gebleven is, worden de resultaten van beide afdelingen samengevoegd voor de jaarlijkse financiële eindbalans.

In 2004 had de organisatie een overschot van 16 miljoen Euro, ondanks een tekort van 6 miljoen Euro aan Franstalige kant.

Eind 2005 had de Franstalige afdeling 10 à 15 miljoen Euro schulden. Toen kwam het in de nationale raad tot een openlijke confrontatie: de Vlamingen weigerden de Franstalige begroting voor 2006 goed te keuren. Bovendien schoof de Vlaamse vleugel in zijn “Strategisch plan 2010” het verwerven van een eigen rechtspersoonlijkheid als een der doelstellingen voorop.

In de werkgroep, die werd samengesteld om uit de impasse te geraken, werd geen akkoord bereikt: de Frans-taligen verwierpen het Vlaamse voorstel en vroegen zelfs een gunstiger verdeelsleutel van de federale subsidies, en dit met terugwerkende kracht.

Eind maart 2006 stelde de Franstalige afdeling tijdens een vergadering van de nationale raad een bijgewerkte versie van haar begroting voor, blijkbaar zonder noemenswaardige verbeteringen.

Doch na de stemming meldde de prinses: “Ik heb goed nieuws, de Franstalige begroting is goedgekeurd”; de meerderheid van de Vlamingen had zich bij de stemming onthouden.

De Franstalige directie heeft daarna gevraagd de onderhandelingen over een mogelijke herstructurering van het Belgische Rode Kruis voor minstens zes maanden te bevriezen en de Vlamingen hebben daarmee ingestemd.

Om het verhaal voor de Vlamingen nog meer vernederend te maken: Marc Coussement, de ondervoorzitter van het Rode Kruis-Vlaanderen, die in persoonlijke naam het Warandemanifest ondertekende, kreeg een publieke uitbrander van de prinses; hij heeft intussen uit zijn functie ontslag genomen. Tot daar het Knack-verhaal.

Zo worden Vlamingen, die (meer) Vlaamse autonomie nastreven, anno 2006 door het Belgisch establishment behandeld. Indien dit verhaal als klagerig kaakslag-flamingantisme overkomt, dan is het maar zo.

Het volk groemt.

Eric Ponette

SYMPOSIUM VAS

Op 20 mei ll. hield het Vlaams Artsensyndicaat te Genk een symposium met als thema “Uitdagingen voor een Vlaamse Gezondheidszorg”.

In het typisch Limburgse groene kader van het golfhotel Résidence Stiemerheide benadrukte voorzitter en huisarts Hilde Roels in haar welkomstwoord dat het VAS het eerste Vlaamse artsensyndicaat was.

Jo Vandeurzen ontweek de communautaire klippen in zijn uiteenzetting over de Europese regelgeving in de gezondheidszorg. Het vrij verkeer van diensten en goederen geldt ook voor patiënten en geneesheren. Enkele beperkingen garanderen hier het financiële evenwicht van de sociale zekerheid in de verschillende lidstaten. Medische dienstverlening kan ook een belangrijk economisch (export)product worden.

Het beursgenoteerde Capio koopt nu al ziekenhuizen op in diverse landen. Ook in Nederland gaan ziekenhuizen en ziekenfondsen “commercieel” samenwerken.

Prof. Johan Kips (Kul-Ziekenhuiswetenschappen) schetste het belang van variabiliteitsmetingen in de gezondheidszorg. Niet alleen de studie van de variabiliteit in zorguitgaven maar vooral de studie van de variabiliteit in zorgkwaliteit kan de overheid heel wat nuttige gegevens bezorgen voor een economisch en budgettair verantwoord gezondheidszorgbeleid. De indicatoren voor deze kwaliteitsmeting moeten bottom up worden opgebouwd. De variabiliteit in kostprijs tussen Wallonië en Vlaanderen kwam natuurlijk ter sprake. Op een vraag of er ook variabiliteit in zorgkwaliteit kwam geen antwoord. Hij wees wel de besparing af in de psychiatrie, die vooral Vlaanderen treft, omdat die niet gebaseerd is op kwaliteitsnormen.

Na de koffiepauze lichtte Frank Robben, Adm. Gen. van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de meerwaarde toe van het elektronisch opslaan en uitwisselen van medische gegevens in de gezondheidszorg. Een goed functionerend systeem kan maar groeien door permanent overleg met de gezondheidswerkers in het veld over de essentiële elementen: het algemeen gebruik van één patiënt ID (identificatienummer), minimale inhoud zorgdossier, registratiestandaarden, controle en beheersorgaan binnen een strikt juridisch kader. Zo kunnen de samenwerking en het vertrouwen organisch groeien tot een consensus voor een wettelijke basis. Be- of beter nog VI-health is dus een middel en geen opgelegd einddoel.

Onze collega Louis Ide overtuigde de aanwezigen dat de taalgrens wel degelijk een zorggrens is met de gekende argumenten en cijfers (van GMD tot numerus clausus). Met als voorbeeld Baskenland bewees hij de meerwaarde van een eigen Vlaamse gezondheidszorg en wees op de federale recuperatie van minister Demotte. Een collega uit de zaal gaf aan dat er ook in de Forensische geneeskunde een echt schisma dit land verdeelt. Een ander collega waarschuwde voor een te sterke

verstaatsing van de gezondheidszorg in ... Vlaanderen.

BVAS-voorzitter Marc Moens onderstreepte in zijn eindbetoog dat hij persoonlijk niks had tegen een splitsing van de gezondheidszorg. De gezondheidszorg staat volgens hem voor belangrijke keuzes: principes tegenover financiële mogelijkheden, luxegeneeskunde tegenover essentiële basiszorg, meer middelen tegenover minder uitgaven.

Na een vurige oproep tot syndicalisering (de syndicale artsenverkiezingen staan voor de deur) besloot hij met een communautaire uitsmijter. “In Wallonië bestaat er wel een numerus clausus voor ...veeartsen. Het overaanbod van onder meer buitenlandse veeartsen verminderde de kwaliteit van zorg in Wallonië voor dieren”. De PS-staat is dus wel degelijk een Animal Farm.

Dirk Van de Voorde

GEBREKKIGE REGISTRATIE IN DE GEZONDHEIDSZORG

In ‘NRC Handeldelsblad’ van 16 januari 2006 publiceerde Luc Bonneux, medisch wetenschapper aan het Federaal Kenniscentrum voor de Belgische Gezondheidszorg (KCE), Brussel, een artikel met als titel de vraag: “De beste gezondheidszorg ter wereld?”. Men kan zich afvragen waarom dit artikel in een Nederlandse krant verschijnt en niet in een van de—zichzelf tot kwaliteitskranten benoemende—Vlaamse kranten. Of zou het daar zijn geweigerd als niet opportuun en dus politiek niet-correct?

Het gaat inderdaad om een aanklacht tegen de zeer gebrekkige registratie van de ziekte- en mortaliteitsgegevens in België, vergeleken met deze in andere Europese landen. Geen kat vindt haar jongen terug in de warwinkel van regionale en federale bevoegdheden, aldus de auteur. In deze bevoegdhedenjungle bestrijden de federale en regionale bureaucratieën elkaar met vuistdikke rapporten. Zo blijft geen tijd en geld meer over om de kwaliteit van de gegevens te verbeteren en valt er geen fatsoenlijke wetenschappelijke soep mee te bereiden.

Als voorbeeld geeft hij de registratie van de doodsoorzaken, de meest nuttige en voor veel doeleinden in de gezondheid de meest betrouwbare. In Nederland loopt die tot 2003, de meest beschaafde landen halen 2002. België haalt amper 1997, in de buurt van Mongolië. Katar, Trinidad of de Fiji-eilanden (www3.who.int/whois/mort).

Sterfte door hartinfarct bijvoorbeeld is een interessant kwaliteitscriterium voor lokaal beleid omdat daaraan veel te doen is door middel van preventie en behandeling. Een lage infarctsterfte toont aan dat je goed bezig bent. De Belgische sterftegegevens laten zien dat in Brussel heel weinig mensen overlijden aan infarct. Brussel zou dus zeer goed bezig zijn!! Maar er heerst een zeer zware Brusselse epidemie van ‘plotse sterfte door onbekende oorzaken’ en ‘overige sterfte’ door ‘onbekende oorzaken van hart- en vaatziekte’. In het jargon heet dat “vuilbakcodes” en die vuilbak is propvol in Brussel. De Vlaamse gegevens zijn redelijk volledig, de Walen gooien er met de pet naar, de Brusselaars vullen het doodsoorzakenformulier in tijdens een rijkelijk met wijn overgoten lunch, aldus de auteur. De eenvoudigste en meest betrouwbare gegevens van Vlamingen, Walen en Brusselaars zijn dan ook alleen te vergelijken na wat stevige en niet te verifiëren aannames over wat allemaal fout loopt tussen de ware en de geregistreerde doodsoorzaak.

Dit fundamenteel gebrek aan juiste cijfers geeft al diegenen te denken, die de kop in het zand blijven steken en overtuigd zijn dat de gezondheidszorg unitair moet blijven en dat zelfs de gezondheidspreventie opnieuw een federale materie op belgicistisch niveau zou moeten worden. Dit is ook voer voor de Vlaamse politici die straks hierover zullen moeten onderhandelen en beslissen. Indien een effectief gezondheidsbeleid beoogd wordt moeten de Vlaamse registratiegegevens met de buitenlandse kunnen worden vergeleken.

Piet Hein Jongbloet

KANKERREGISTRATIE IN VLAANDEREN.

Sinds 1983 bestond er een weinig efficiënte Nationale Kanker Registratie die door de IARC (International Agency for Research on Cancer) nooit opgenomen werd in hun prestigieuze internationale publicatie "Cancer Incidence in five continents". Daarom werden verschillende registraties opgericht in Vlaanderen in de late jaren '80 die echter nog geen accuraat beeld gaven van de totale ca incidentie in Vlaanderen. Vanaf 1994 (tot en met 2005) werd dan een Kanker Registratie Netwerk in Vlaanderen ontwikkeld dank zij subsidies van de Vlaamse Regering dat de bestaande initiatieven integreerde in de VLK (Vlaamse Liga tegen Kanker). Medewerkers hieraan waren de Mutualiteiten, Laboratoria voor Pathologie (Vlaams Brabant, Oost en West Vlaanderen), verschillende Hospitaal-Registraties en dan vooral de zeer goed werkende provinciale registraties van Antwerpen (AKR) en Limburg (LIKAR). Verder nog enkele afzonderlijke orgaangeërichte registraties. Dit leidde dan wél tot opname in de publicatie van de IARC onder de titels: 'Belgium, Flanders (excluding Limburg)' en 'Belgium (Limburg)'

Op 17/8/05 werd dit netwerk afgeschaft en vervangen door de (Belgische) 'Stichting Kanker Register'.

Algemene conclusie van dit verhaal: weer worden we geconfronteerd met een federale recuperatie van een goed werkend Vlaams initiatief op gebied van Preventie (die dan toch een bevoegdheid is van de gemeenschappen). Daarenboven mag niet vergeten worden dat dit goed werkende Vlaams initiatief, erkend door het IARC, in de plaats kwam van een slecht werkend nationaal initiatief.. Dit betekent niet alleen een achteruitgang in de verzelfstandiging en internationale erkenning van Vlaanderen doch ook een potentiële achteruitgang in de kwaliteit van de wetenschappelijke en sociale beoefening van de geneeskunde in Vlaanderen. We begrijpen de Vlaamse Regering niet.

Jan Peremans

VOORSTELLING BOEK HUGO THIBAUT

Dr. Hugo Thibaut was een gewaardeerd lid van onze vereniging, orthopedisch chirurg te Antwerpen, en erevoorzitter van het VOD. Hij overleed in januari 2003. De familie brengt nu het boek: "Vlaams bewogen in de 20ste eeuw – Mijn verhaal" uit.

Op zaterdag 1 juli werd in de binnentuin van het ADVN (Archief en Documentatiecentrum voor het Vlaams-Nationalisme) in de Lange Leemstraat te Antwerpen dit boek voorgesteld. Het was een van de eerste hete namiddagen in het begin van de zomerse hittegolf, maar toch hadden talrijke moedigen en getrouwen de hitte getrotseerd.

Uit de verwelkoming van Koen De Scheemaeker, directeur ADVN, haal ik de volgende beschrijving:

"Hoe ervaarde, beleefde en interpreteerde een Vlaamse beweging als dokter Hugo Thibaut (°1926-†2003) de evolutie van Vlaanderen doorheen het grootste deel van de 20ste eeuw. Deze publicatie heeft geen wetenschappelijke aspiratie maar straalt op de eerste plaats een autobiografisch ingekleurde getuigenis uit van een geëngageerde en emotioneel betrokken medespeler. Juist daarom is ze de moeite meer dan waard!

'Dit verhaal is geboren uit een groeiend onbehagen over de wijze waarop heden ten dage over de Vlaamse strijd in de 20ste eeuw wordt gesproken en geschreven' verklaart de auteur zelf in zijn inleiding. Vooral vanuit zijn familiaal verleden maar uiteraard ook als erevoorzitter van het Verbond VOS en als (ere)bestuurslid van verscheidene Vlaamse en wetenschappelijke verenigingen lag de Vlaamse emancipatie hem na aan het hart.

Vlaams bewogen in de 20ste eeuw is een intrigerende illustratie van de wijze waarop specifieke omstandigheden plus toevallige incidenten en contacten, samen met de algemene tijdgeest de ideeën van Hugo Thibaut hebben gevormd en zijn leven hebben gestuurd.

Het resultaat is een boeiende persoonlijke terugblik, vervolledigd met lezenswaardige beschouwingen bij uiteenlopende thema's als 'omgaan

met de geschiedenis', 'godsvrede', 'solidariteit' ...

Dr Hugo Thibaut beëindigde deze retrospectieve op' zijn' Vlaamse beweging en haar evolutie luttele weken voor zijn onverwachte dood. De publicatie vormt een postuum eerbetoon."

In zijn inleiding schetste Frans-Jos Verdoodt door enkele soms persoonlijke anekdoten de tijdgeest waarin de Vlaamse Beweging in de dorpskernen ontstond en groeide.

Nadien werd het boek voorgesteld door onze oud-voorzitter, Eric Ponette. De tekst van zijn toespraak is terug te vinden op onze webstek.

Tot slot sprak Dr. Robrecht Thibaut, zoon van Hugo en tevens orthopedisch chirurg, namens de familie een dankwoord uit.

Jan Van Meirhaeghe

MUG-Halle

Vanaf 1 juli start in het Sint Maria ziekenhuis van Halle een pilootproject met een paramedische MUG: het Paramedisch Interventieteam (PIT). Gedurende drie maanden worden de verpleegkundigen die de uitruk verzorgen opgeleid, zodat het PIT pas vanaf 1 oktober operationeel zal zijn.

Deze MUG in afgeslankte versie wordt dus bemand door Nederlandstalige verpleegkundigen. Op de webstek van N-VA volksvertegenwoordiger Mark Demesmaeker vinden we verder dat de urgentiearts van het ziekenhuis van Halle meekan met het PIT als dat nodig blijkt.

Het experiment van het PIT loopt al een tijd in het UZ Gasthuisberg te Leuven, en naast Halle in Vlaams-Brabant start er ook een project in Deinze. De aloude wafelijzerpolitiek indachtig laat minister Demotte analoge proefprojecten opstarten in Luik, Virton en Bergen.

Toch blijf ik met een reeks vragen zitten.

Bij welke dispatching komen de telefonische noodoproepen terecht? In Enghien of Tubize, of bij iemand die wel Nederlands begrijpt?

Wie beslist of de MUG van Tubize, Erasmus of Ukkel naar het Pajottenland uitrukt, dan wel de PIT van Halle?

Er is dus binnenkort wel een PIT in Halle met Nederlandstalige urgentieverpleegkundigen, maar Franstalige MUG's blijven uitrukken naar de Vlaamse Rand rond Brussel! Het probleem is met andere woorden verre van opgelost.

Jan Van Meirhaeghe

VROEDVROUWEN

Minister Rudy Demotte speelt reeds langer met de idee om de vroedvrouwen het recht te verlenen om binnen bepaalde grenzen autonoom geneesmiddelen, o.a. contraceptiva, voor te schrijven en zwangerschaps-echografieën uit te voeren.

De Huisarts (Nieuwsbrief van 29.06.06) geeft daarover meer details en vermeldt ook dat meerdere Vlaamse verenigingen zich daartegen verzetten.

In het voorontwerp van wet schrijft de minister, na advies van de Federale Raad voor de Vroedvrouwen en van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde, dat vroedvrouwen bij normale zwangerschappen het recht krijgen om autonoom tot drie maand na de bevalling geneesmiddelenvoorschriften op te stellen.

Hier tegen schreven de vroedvrouwen van het Nationaal Verbond van Katholieke Vlaamse Verpleegkundigen en Vroedvrouwen evenals de deelwerkgroep Vroedkunde Associatie KU-Leuven samen een protestbrief aan minister Demotte en aan gemeenschapsminister voor onderwijs Frank Vandenbroucke met vooral twee bedenkingen: "Wij nemen hetzelfde standpunt in als de Vlaamse Vereniging voor Obstetrie en Gynecologie: het recht op voorschift moet voorbehouden worden aan artsen"; bovendien vinden zij het een zeer grote verantwoordelijkheid

dat ze echografieën zouden mogen uitvoeren om de diagnose van zwangerschap te stellen en om zwangerschappen met verhoogd risico op te sporen.

Intussen vernemen we dat de bepaling, waardoor vroedvrouwen echografieën kunnen uitvoeren, uit het wetsontwerp geschrapt werd (D.S. 14.07.06).

E.P.

BILL GATES

Bill Gates, de rijkste man ter wereld, zal zich vanaf 2008 vooral met liefdadigheid bezighouden. De Bill & Melinda Gates Foundation is met zo'n 30 miljard dollar (23.7 miljard Euro) de grootste liefdadigheidsinstelling ter wereld. Ze bezit meer geld dan de Wereldgezondheidsorganisatie (De Tijd 17 juni). En ze bezit het dubbel van wat Vlaanderen aan Wallonië en Brussel geeft. Oeps... per Jaar!

Jan Peremans

ORDE VAN GENEESHEREN

Recent nam Dr. psychiater Ivo Uyttendaele afscheid als Nederlandstalige ondervoorzitter van de Nationale Raad en als woordvoerder van de O.G. Hij nam in de Orde diverse functies waar gedurende bijna een kwarteeuw. Als ondervoorzitter droeg hij in grote mate bij tot de modernisering van de Orde en was hij de belangrijkste spreekbuis naar de media en naar de overheid.

Onder zijn impuls werd de discussie-nota van minister R. Demotte over de oprichting van een "Hoge Raad voor Deontologie van de Gezondheidszorg beroepen" afgeschoten door de Nederlandstalige afdeling van de

O.G. omwille van de schending van meerdere Vlaamse belangen (zie PN mei-juni 2005, p. 4-6, 11-12, evenals PN januari-februari-maart 2006, p. 13-14 "En die kat kwam weer").

Het VGV is Dr. Uyttendaele daarvoor bijzonder dankbaar.

Hij werd als Nederlandstalige ondervoorzitter van de Nationale Raad opgevolgd door Prof. internist Walter Michielsens van de Gentse universiteit. Artsenkrant (30.05.06) schrijft over hem: "Hij kondigt bij zijn aantreden als voorzitter aan dat er vanaf nu geregeld informeel overleg zal worden tussen de Nederlandstaligen van de Nationale Raad. De Franstaligen hoeven daar niets achter te zoeken, zegt hij. 'Dat overleg is juist bedoeld om zaken die zich uitsluitend op Vlaams niveau afspeelen, beter te kunnen opvolgen.' " Het VGV wenst Prof. Michielsens alle succes toe in zijn nieuwe functie.

Eric Ponette

GMD

Uit cijfers, verstrekt door minister R. Demotte, waren er einde 2004 in België 2.998.000 patiënten met een "Globaal Medisch Dossier" bij hun vaste huisarts.

De spreiding was: 2.400.000 in Vlaanderen, 477.000 in Wallonië en 121.000 in Brussel (Guy Tegenbos, D.S. 05.05.06).

Daaruit kan men de procentuele deelname van de drie gewesten aan het GMD berekenen: voor Vlaanderen is dat 80,05 %, voor Wallonië 15,91 % en voor Brussel 4,04 %.

Het GMD blijft dus nog steeds een hoofdzakelijk Vlaamse klemtoon in de gezondheidszorg.

E.P.

CITATEN

...Economische analyses leerden de voorbije jaren dat Vlaanderen veel bedrijven verliest, en te weinig diensten bijwint...De regionale rekeningen leren dat de Vlaamse economie het jongste decennium nog amper iets beter presteert dan de Belgische.

Rolf FALTER - DE TIJD - 10/04/2006

...op communautair vlak gaan wij samen met N-VA voor de vijf resoluties die in het Vlaams Parlement zijn goed gekeurd. De PS wéét dat. Het houdt onder meer in dat wij in de sociale zekerheid de kinderbijslag en alles wat te maken heeft met de terugbetaling van gezondheidszorgen, willen regionaliseren. Zowel wat inkomsten als wat uitgaven betreft. Dat moeten bevoegdheden van de gemeenschappen worden...

Yves LETERME - GAZET VAN ANTWERPEN - 13/03/2004

...De communautaire onderhandelingen zullen op een sisser uitdraaien. De tegenstellingen zullen scherp zijn. De Franstaligen stellen nu al de taalgrenzen in vraag. Ze weten goed dat daar niet aan geraakt wordt, maar het is het ultieme afreigmid-del... De Vlamingen mogen in de huidige economische context geen toegevingen doen...

Mark GRAMMENS - BRUSSEL DEZE WEEK - 13/04/2006

CITATEN

...Volgens de Vlaamse minister-president wordt de wettelijke tweetaaligheid in Brussel met voeten getreden en wordt het derde gewest onbehoorlijk bestuurd. Dat het met de tweetaligheid in Brussel droevig gesteld is, wordt in elk taalrapport van de vice-gouverneur bevestigd. De Franstalige gemeentebesturen en OCMW's blijven massaal eentalig personeel aanwerven en het gewest laat betijen...

Stefaan HUYSENTRUYT - DE TIJD -
20/04/2006

...Je kunt het niet zo gek bedenken of er wordt wel een pak van onze dure belastingcenten aan verspild. Zo ook in de Europese Unie, waar ambtenaren nu een politiek correct lexicon over de islam uitwerken. Termen als "moslimterroristen" of "islamitische terreur" worden gebannen...Het ergste is dat je niet eens op onze ministers kan rekenen om dat lexicon deze zomer op de ministerraad met een schaterlach – of een zucht om zoveel verspilde tijd – van tafel te vegen...

Mia DOORNAERT - DE STANDAARD
- 21/04/2006

...Nog belangrijker is dat slechts die tegemoetkomingen door lasten op arbeid worden gefinancierd die ook direct verbonden zijn aan het arbeidsproces. De link tussen de inkomens op arbeid en de financiering van de kinderbijslag en de gezondheidszorg moet doorbroken worden. Beide moeten worden gefinancierd uit de algemene middelen van de begroting...

Frans VANISTENDAEL - DE TIJD -
25/04/2006

...Leterme wil met zijn pleidooi de Franstaligen ervan overtuigen dat ook hun toekomst in decentralisatie ligt, niet in de federale afhankelijkheidscultuur die Wallonië in slaap heeft gehouden en nu Vlaanderen afremt in zijn streven de dreigende winterslaap af te wenden. Als België niet verandert, dreigt het in zijn ogen als Bruegels parabel der blinden te worden, waarin de ene de andere de put intrekt...

Rolf FALTER - DE TIJD - 28/04/2006

...Si la Flandre veut briser la solidarité fédérale, le PS remettra en cause les frontières linguistiques... si le CD&V dépose des revendications de nature purement institutionnelles, nous demanderons l'élargissement de Bruxelles-Capitale où vivent 90 pc de francophones...

Elio DI RUPO - LA LIBRE BELGIQUE
- 29/04/2006

...Dat een volledige regionalisering van het arbeidsmarktbeleid na 2007 zich opdringt, inclusief de mogelijkheid sancties uit te delen, daaraan twijfelen nog weinig Vlaamse beleidsmensen...

Karel VAN EETVELT - DE TIJD -
05/05/2006

...door de globalisering is de optimale dimensie van staten kleiner geworden. Kleine landen bepalen gemakkelijker hun prioriteiten. Maar in België zitten we met het probleem dat de Vlaamse en Waalse visies te sterk uit elkaar lopen. Daarom stel ik een vriendelijke boedelscheiding voor, waarna iedereen zijn eigen ding kan doen...

Paul DE GRAUWE - DE TIJD -
06/05/2006

UITGAVEN VGV

Autokenteken

- Decalco € 2.00,- + €0.46,- Port
 - Aluminium € 3.00,- + €0.46,- Port
- Fiscaal dagboek €25.00,- + €1.38,- Port

VGV-MEDEDELINGEN

Wegwijs in de wonderre wereld van het Wereld Wijde Web.

De jongste collega's onder ons zullen alle "W's" spontaan associëren met het "Wereld Wijde Web". De iets meer ouderen onder ons zullen bij "de W's" misschien eerder aan "Wij Willen Willem Weg" denken. De generatie tussen jong en oud zal vast en zeker de reflex hebben de W's aan "Wij Willen Wilfried Weg" te associëren.

Alle gekheid op een stokje. Dit artikeltje is bedoeld om u wegwijs te maken in 2 interessante webstekken op dat Wereld Wijde Web. Een eerste vond pas zonet haar weg op het internet. Het is de webstek van het Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid die je kan vinden op volgend adres: <http://www.akvsz.org/>. Een absolute aanrader voor al wie geïnteresseerd is in de Vlaamse Sociale Zekerheid. Ook de boekjes die het Aktiekomitee uitgaf vind je op het net. Een klik op "boeken" in de linker kolom volstaat. "Waar Maas & centen vloeien" (2005) enerzijds en "Dossier Vlaamse Sociale Zekerheid" (2002) anderzijds leveren je een schat aan informatie. Wie over geen .pdf beschikt, om de brochures te kunnen lezen, kan dit best even kosteloos van het net halen (www.adobe.com/support/downloads/).

Ook het Vlaams Geneeskundigenverbond is al jaren bezig op dat internet. Twee jaar geleden staken we de webstek (www.vgv.be) in een nieuw kleedje. Wanneer je op de stek terecht komt zie je meteen de startpagina. Bovenaan staat steevast belangrijk nieuws. Nu bijvoorbeeld staat het verslag van het symposium "25 jaar Vlaamse gezondheidszorg" centraal. Foto's, presentaties van de sprekers, voorstellingen van Vaccinnet, ... alles kan je rustig nalezen. Je kan er ook een CD bestellen van het Davidsfonds via het internet. Leden krijgen trouwen korting. En twee fragmenten kan je beluisteren. De persberichten verschijnen rechts van de CD. Op regelmatige basis reageert het bestuur op wat er in de gezondheidszorg gebeurt. In het archief vind je trouwens alle persberichten.

Met de linkerkolom kom je aan een schat aan informatie. Onderaan de kolom zorgden we voor een rechtstreekse link voor de vrienden van het VVMV en AK-VSZ. En via "reageer" kan je interactief reageren, lid worden, de CD bestellen, ... De blokjes "Vlaamse links", "politiek", "media" en "wetenschappen" bieden je een rechtstreekse link naar enorm veel andere stekken.

Neem bijvoorbeeld eens echt de moeite om op het blokje "wetenschappen" te klikken. Rol naar beneden en in de globale categorieën vind je links naar de overheid, vacatures, ... Bovenaan staan links per discipline. Klinische biologie en huisartsgeneeskunde zijn het sterkst uitgewerkt. Het is de vraag van het bestuur dat ook u (via "reageer") ons interessante links bezorgt. Op die manier bouwen we aan een complete stek die het vertrekpunt kan zijn in de zoektocht naar relevante informatie.

Alle tijdschriften en de verslagboeken van de symposia staan op deze stek. Ze bieden een schat aan informatie. Kwatongen beweren wel eens: Als die Vlaamse gezondheidszorg er dan al is, hoe vul je die dan in? Welnu, wie de verslagboeken consulteert zal zich al een goed beeld kunnen vormen. Cultuur is de hoeksteen van het VGV. Interessante links, onze activiteiten vind je allemaal onder de uitgebreide rubriek cultuur.

Voor wie WWW zich beperkt tot Willem of Wilfried, raad ik toch aan even in de bibliotheek (de meeste bibliotheken beschikken over internet) op zoek te gaan naar www.vgv.be: een bezoekje dat je je niet zal beklagen.

Louis Ide

CITATEN

...Het verhogen van de economische zelfredzaamheid is de enige weg uit het Waalse economische dal. Bovendien is de Vlaamse geldstroom op termijn allesbehalve een zekerheid. De bovenmatige solidariteit met zijn zuiderbuur dreigt Vlaanderen mee de put in te sleuren...

Stefaan HUYSENTRUYT - DE TIJD -
17/05/2006

... Op zuiver economisch vlak helpt België Wallonië niet vooruit. Op het vlak van de sociale bescherming natuurlijk wel, en daarom klampt de Waalse politieke klasse zich aan België vast. De Waalse politiek overleeft dankzij de Belgische rente, die jaarlijks op het kapitaal van Vlaanderen wordt ingehouden. Of het nu gaat over zes, acht of tien miljard euro, dat doet er niet toe. Het is zonder meer een groot bedrag, waarmee de Waalse politiek haar cliëntisme kan blijven voeden en de eigen machtsposities vrijwaren. Schijnbaar argeloos, want men lijkt niet te beseffen dat Wallonië zich in de vernieling aan het rijden is...

Paul-Henry GENDEBIEN - KNACK -
07/06/2006

...De kinderen van de nieuwe en toekomstige Belgen zijn thuis te zwak omkaderd, door moeders die het huis niet verlaten en vaders die hun tijd doorbrengen in hun eigen gemeenschap. Het gebrek aan inzicht in de Vlaamse leefgemeenschap en het niet begrijpen van de taal van de omgeving, zorgen voor een achterstand die het onderwijs met de beste wil van de wereld niet kan overbruggen.

Luc RADEMAKERS - GAZET VAN
ANTWERPEN - 12/06/2006

De Vlaamse regering en de Vlaamse politieke partijen moeten de handschoen, geworpen door het kabinet Demotte, opnemen.

Persmededeling van Vlaams Geneeskundigenverbond (VGV) en Verbond van Vlaamse Medisch Wetenschappelijke Verenigingen (VVMV)

Antwerpen, 19 juni 2006

In een interview met de "Artsen Nieuwsbrief" (17 mei ll.) verklaarde Renaud Witmeur, kabinetchef van minister Rudy Demotte: "Preventie moet opnieuw een federale materie worden. Het is absurd preventief van curatief te scheiden".

Voor het tweede deel van zijn stelling treden we Renaud Witmeur bij, het eerste deel verwerpen we resoluut.

Sinds het begin van zijn benoeming tot minister van Volksgezondheid, organiseert Rudy Demotte systematisch een federale recuperatie van het gezondheidsbeleid in het algemeen en van de preventie in het bijzonder (roken, preventieve gehoortests voor baby's, alcohol, obesitas, prenatale zorg, pneumokokkenvaccin bij pasgeborenen, handhygiene in de ziekenhuizen, anticonceptie ...).

Hij doet dat met een schijnbaar onschuldige blik. Met de duidelijke uitspraak van zijn kabinetchef komt nu de aap uit de mouw.

VGV en VVMV eisen de toewijzing van het ganse gezondheidsbeleid aan de gemeenschappen, met keuzemogelijkheid voor de inwoners van Brussel.

Wij hebben daarvoor goede argumenten:

1. De bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt dat het gezondheidsbeleid, met inbegrip van de zorgenverstrekking in en buiten de verplegingsinrichtingen, een gemeenschapsbevoegdheid is, met echter vele uitzonderingen. Die wet kent evenwel de gezondheidsopvoeding en de preventieve gezondheidszorg ondubbelzinnig aan de gemeenschappen toe.

Resolutie nr. 4 tot staatshervorming van het Vlaams Parlement van 3 maart 1999 en de Vlaamse regeringsverklaringen van juli 1999 en juli 2004 eisen de overheveling van het ganse gezondheidsbeleid naar de gemeenschappen.

2. De Vlaamse en Franse gemeenschap leggen nu reeds verschillende klemtonen in de gezondheidszorg (numerus clausus, preventie, echelonnering, curatieve voorkeursectoren, daghospitalisatie, thuiszorg ...); zij leggen waarschijnlijk de eigen accenten nog vollediger en vrijer eens zij beschikken over de normerings-, uitvoerings- en financieringsbevoegdheid voor het gezondheidsbeleid.

3. Het gezondheidsbeleid wordt efficiënter bij het wegvallen van meerdere actuele handicaps: scheiding van preventief en curatief beleid, gemengd federaal en deelstatelijk ziekenhuizenbeleid, plethora van overheden met 9 ministeriële instanties verantwoordelijk voor het gezondheidsbeleid ...

4. Beide gemeenschappen worden geresponsabiliseerd tot een zo spaarzaam en rationeel mogelijk gezondheidsbeleid na het verwerven van de financiële verantwoordelijkheid en vooral van de financieringsbevoegdheid voor dat beleid.

De toenemende kosten door de uitbreiding van de technische medische mogelijkheden en door de vergrijzing maken die responsabilisering meer dan ooit noodzakelijk.

In een door VVMV en VGV gezamenlijk ingericht symposium op 18 maart ll. in het Vlaams parlement, met als thema "25 jaar Vlaamse gezondheidszorg - Preventie is samenzorg" (zie webstek: www.vgv.be/symposia/) werd aangetoond dat de Vlaamse regering samen met de Vlaamse Administratie gezondheidszorg ernstig werk heeft gemaakt van gezondheidsdoelstellingen en van een preventiedecreet, en dat medische verenigingen binnen de Vlaamse gemeenschap een efficiënt netwerk (lokale organisaties voor gezondheidsoverleg) hebben uitgebouwd om die doelstellingen te helpen verwezenlijken. Dat laten we ons niet afpakken door het kabinet Demotte.

We kunnen het betreuren dat de Franse gemeenschap er niet in geslaagd is een even efficiënte preventieve gezondheidszorg uit te bouwen en we hebben er geen bezwaar tegen dat de Vlaamse administratie haar Franstalige collega's hierbij zou helpen. Een federale recuperatie van de bevoegdheid over preventieve gezondheidszorg zou niet leiden tot het toepassen van de efficiënte Vlaamse realisaties op gans België, maar wel tot nieuwe verkwistingen en transfers en dreigt op enkele jaren het resultaat van 25 jaar Vlaamse gezondheidszorg teniet te doen.

Wij menen te weten dat de Vlaamse Minister van Volksgezondheid en ook de administratie ons standpunt delen om de totale gezondheidszorg zo snel mogelijk aan de gemeenschappen toe te wijzen. Het is nu aan de Vlaamse regering en aan de politieke partijen om deze visie te steunen en werk te maken van de voorbereiding van deze rechtmatige en noodzakelijke stap. Elk uitstel of vertraging maakt de tegenpartij sterker en beschadigt het imago van de vertegenwoordigers van de Vlaamse gemeenschap. De dag komt snel dat deze aarzeling met klinkende munt wordt betaald.

Dr. Jan Van Meirhaeghe
VGV- voorzitter

Dr. Chris Geens
Waarnemend VVMV- voorzitter

OVV-MEDEDELINGEN

De OVV- webstek: een onuitputtelijke bron aan (Vlaamse) informatie

Het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (OVV), een koepel voor Vlaamse verenigingen waarvan ook het VGV lid is, beschikt over een unieke webstek, die nagenoeg dagelijks het laatste nieuws over Vlaanderen brengt. Maar ook andere thema's komen aan bod: zo onder meer de Europese Unie en de Europese grondwet.

De webstek van het OVV is de jongste tijd stilaan uitgegroeid tot een permanente databank van de Vlaamse beweging. Voor menig student is de stek al de helpende hand geweest bij het beantwoorden van de meest uiteenlopende vragen over die beweging. Op de thuispagina vindt U onder meer volgende onderwerpen:

- **Even rekenen...**
- **Boekbesprekingen**
- **Citaten**
- **Persberichten**

- **Actuele OVV-standpunten en berichten**
- **Andere actuele teksten en initiatieven**
- **Archief**
- **Komende activiteiten**
- **OVV-werkgroepen**

Alle informatie is zo veel mogelijk ondergebracht in rubrieken wat de webstek vrij gebruiksvriendelijk maakt en eventuele opzoeken erg vergemakkelijkt. In het raam hiervan is er ook een e-postsysteem uitgewerkt. Om de gebruiker op de hoogte te houden van alle nieuwe berichten en toevoegingen aan bestaande berichten wordt na elke wijziging een nieuwsbrief verspreid. Zo verneemt U niet alleen welke nieuwe artikels worden gepubliceerd. U komt ook te weten welke artikels worden toegevoegd aan bestaande webteksten. Vooral dit laatste is belangrijk omdat U bij het openen van de webstek niet kan merken welke toevoegingen zijn uitgevoerd. U kan in deze nieuwsbrief meteen ook links naar de nieuwe artikels rechtstreeks aanklikken.

We raden de VGV-leden aan om zich op deze nieuwsbrief in te schrijven. Dit kan eenvoudig door een e-post bericht te sturen naar wim.dewit@skynet.be met de vermelding: OVV-webstek/nieuwsbrief. De OVV-webstek zelf is te raadplegen op: www.ovv.info

Wim De Wit
Ondervoorzitter OVV

VGV Bezoekt

I. Théo Van Rysselberghe en Wiener Werkstätte op 29 april 2006

Met ruim 85 deelnemers en 10 gidsen werd deze dubbeltentoonstelling door het VGV bezocht. Ontegensprekelijk is de overzichtstentoonstelling van Théo Van Rysselberghe de meest indrukwekkende van de 2. Meer dan 180 schilderijen zijn bijeengebracht als eerbetoon aan deze schilder die in de kunstgeschiedenis nog niet de plaats heeft verworven die hij verdient. Hij blijft één der belangrijkste vertegenwoordigers van het Neo-impressionisme.

De Wiener Werkstätte opgericht in 1903 door Hoffman en Moser toont de ambities van kunstenaars en ontwerpers om een totaalkunstwerk te creëren met als hoogtepunt het Paleis Stoclet, hét meesterwerk van Hoffman. Toch zou 1 zaal i.p.v. 3 voldoende zijn geweest voor het Paleis en zou een summere tekst in de vitrinekasten verhelderend gewerkt hebben.

Jan Dockx

II. Zonnebeke en het front tijdens WOI op 10 juni 2006

De ingrediënten voor een topuistap waren aanwezig: 33 deelnemers, een schitterende zonnige dag en 2 uitzonderlijk begenadigde gidsen: Mr Franky Bostyn, conservator, en Mr Freddy Declerck. De bezieling waarmee beiden het landschap als laatste, stille en blijvende getuige van de gruwel van WOI lieten spreken was van een zeldzaam hoge kwaliteit.

In de voormiddag bezochten we het Memorial Museum Passchendaele 1917. Het oorlogsterrein werd door de conservator helder toegelicht: 25 km lang 8 km breed en dit gedurende 4 jaar. WOI was een confrontatie tussen grootmachten en door het oplevend nationalisme rond de eeuwwisseling had elk land wel een reden om oorlog te voeren. Het leek zelfs alsof heel Europa erop zat te wachten. Voor WOI waren veldslagen zeer beweeglijk en in enkele dagen beslecht. De mensen die verplicht werden de dorpen rond Ieper te ontruimen waren ervan overtuigd dat zij na enkele dagen reeds konden terugkeren. Met WOI brak een nieuw soort oorlog uit: een langdurige statische uitputtingsslag waarbij uiteindelijk het enorme materiaalverlies en de noodzakelijke herbevoorrading de oorlogskansen bepaalden. Duitsland had geen kolonies die grondstoffen opleverden en was voor zijn olie afhankelijk van Bagdad over een spoorlijntraject van 5000 km waarvan 400 km door Servisch grondgebied. De geallieerden hadden wel kolonies en waren afhankelijk van massale Amerikaanse import. Waaraan beide grootmachten echter geen gebrek hadden waren manschappen. Kenmerkend voor WOI is het gebruik van 4 nieuwe wapens: de mitrailleur, de vlammenwerper, de handgranaat en het gas. Aanvankelijk gebruikte men chloorgas met als gevolg aantasting van de luchtwegen en later mosterdgas dat eigenlijk een vloeistof was die vooral brandwonden veroorzaakte. Het gebruik van gas, niet bedoeld om te doden, had een enorme demoraliserende invloed: de verbrande soldaat was “werkonbekwaam”, er waren manschappen nodig om hem van het front af te voeren, verplegers en artsen in verbandposten en uiteindelijk transport naar huis waar de familie nog eens kon kennis maken met de gruwel van de oorlog. Eén gewonde zorgde zo voor de mobilisatie van tientallen anderen die daardoor niet konden ingezet worden aan het front. De eerste luchtaanvallen kregen vorm: eerst gooide men met stenen, later werd geschoten met vuurwapens maar de doorbraak kwam met de uitvinding van de mitrailleur die synchroon door de schroef kon schieten. Het museumbezoek eindigde met de afdaling in een perfecte reconstructie van een dug-out: een Brits onderaards gangensysteem met communicatie- en verbandpost, hoofdkwartieren, werk- en slaapplekken en een pompkamer. Omdat bovengronds geen enkele schuilplaats nog bestond waren bijna permanent 100.000 soldaten ondergronds gelegerd. De ondraaglijke stank van zweet, urine en uitwerpselen dienden we aan onze verbeelding toe te voegen. Ratten zo groot en tam als konijnen zwierven rond in de dug-outs.

De voormiddag eindigde met een bezoek aan Tine Cot Cemetery, ongetwijfeld de beroemdste Britse begraafplaats in Europa. De conservator deed ons de slag herbeleven in de glooiende vlakte voor Tine Cot waarbij het helder weer toeliet de torens van de Ieperse kathedraal en Lakenhallen in de verte te ontwaren. Het doel van de Derde Slag bij Ieper of de Slag van Passchendaele (31.7 – 11.11.1917) was de verovering van

Oostende en Zeebrugge, Duitse duikboothavens en ankerplaatsen voor zeppelins van waaruit de Britse handels- en oorlogsvloot en later de Amerikaanse schepen werden aangevallen. De voorafgaandelijke beschieting met 4,2 miljoen obussen veranderde het slagveld in een ontoegankelijke modderpoel. De slag duurde 100 dagen over een front van 20 km met een terreinwinst van 8 km. De verliezen liepen op tot 500.000 doden, gewonden en vermisten. Het veroverde terrein was strategisch onbruikbaar en veranderd in een onoverzienbare trechter- en modderveld bezaaid met lijken, verzonken materiaal en duizenden onontpofte obussen. Een dozijn dorpen waren volledig verwoest. Strategisch betekende de scherpe uitsprong in Passendale zelfs een nieuwe bedreiging voor de vooruitgeschoven Britse eenheden. Zo werd Passendale een internationaal symbool van zinloos oorlogsgeweld in zijn meest gruwelijke vorm.

Na een eenvoudige maaltijd in de Volksbond werd de fronttour in de namiddag verder gezet. De ondergrondse verbandpost Cryer Farm is zo goed bewaard gebleven omdat deze jarenlang als aalput werd gebruikt door de eigenaar. Het bezoek aan de Kemmelberg, de Britse observatiepost bij uitstek, toonde een prachtig uitzicht op een ander deel van het S-vormig front rond Ieper en meer bijzonder op Bayernwald.

Na het bezoek aan de 5 ondergrondse betonnen schuilplaatsen in de westelijke flank van de Lettenberg (een heuvel aan de rand van de Kemmelberg) reden we naar de andere zijde van het front: de loopgraven- en bunkersite Bayernwald. Twee luisterschachten getuigen nog van de vernietigende mijnenontploffing (Mesen 7 juni 1917) die leek op een aardbeving en die gehoord werd tot in Rijsel en Londen. Onmiddellijk na de ontploffing rukten de geallieerden op om de Duitse stellingen onder de voet te lopen. Alleen in de Ierse sector ontploften de mijnen 40 seconden later waardoor de soldaten gedood werden door neerstortend puin. Getuigen daarvan zijn 2 Ierse kerkhoven. Na deze mijnenlag belandde Bayernwald ver achter de Britse linies.

Met het bezoek aan de Duitse begraafplaats Langemark eindigde de fronttour. Het contrast met Tine Cot is groot. Sober, maar indrukwekkend in zijn eenvoud, verwoordt deze begraafplaats nog het best de gruwel van WOI. Met de aanplanting van eikenbomen (verwijzende naar de symbolische waarde van het eikenloof) toonde Duitsland niet de verliezer van de oorlog te zijn maar wel akkoord te gaan met de wapenstilstand. Het zaad voor WOII was ontkiemd. De dag eindigde met een kaasshotel en hommelmier opgediend in het museum. De dochter van Prof. Stalpaert kon het niet kernachtiger formuleren: "iedereen zou éénmaal in zijn leven een bezoek moeten brengen aan Zonnebeke".

Jan Dockx

DE GROOTE OORLOG

Open massagraf
gekroond met vuurpapavers
en waden van dauw –
de tijd penseelde stilte
en bloesems hoog op de wind.

(Tanka door S.D.)

VGV Bezoekt

- **Statutaire ledenvergadering op 28 oktober 2006 (zie pag. 2)**
- U gelieve de datum van **11 november** vrij te houden. We gaan ofwel naar Ensor te Oostende ofwel naar India te Brussel. We bekijken nog welke de meest boeiende is naar aanleiding van de persvoorstellingen.

Voor inlichtingen en ticketreservatie gelieve eerst contact op te nemen met het secretariaat van het VGV
Ergo de Waellaan 3, bus 14 – 2100 Deurne-Antwerpen

Tel: 03/322.28.50 – Fax: 03/322.45.14

TENTOONSTELLINGEN

1. Bruegel 06 12/05 – 02/09/2006

- Bruegel imaginair: Koninklijke Bibliotheek van België te Brussel
Tentoonstelling van alle schilderijen van Pieter Bruegel de Oude d.m.v. hoogwaardige reproducties op ware grootte.
- Bruegel geprent: Koninklijke Bibliotheek van België te Brussel
Bruegel heeft ontzettend veel getekend voor grafici. Deze tentoonstelling brengt alle gravures samen.
- Bruegel en zijn tijd: Kasteel van Gaasbeek.
Bruegel leefde en werkte in de 16 de eeuw. De tentoonstelling belicht diverse aspecten van de samenleving in deze eeuw met aandacht voor de politiek – religieuze situatie, voor de wetenschappelijke vooruitgang maar vooral voor de dagelijkse leefwereld van de elite en het volk.
- Bruegel inspireert: Hof van Melijn te Tervuren
Tientallen kunstenaars hebben Bruegel nagevolgd, geïmiteerd en elementen uit zijn werk overgenomen. Bruegels werk drukte een stempel op de verdere ontwikkeling van de Vlaamse kunst in de late 16de en vroege 17de eeuw. De tentoonstelling brengt een bloemlezing uit de vele etsen die Bruegeliaanse composities overnamen.
- Bruegel revisited: Kasteel van Bouchout, Nationale Plantentuin van België te Meise
Hier zoeken gerenommeerde Vlaamse kunstenaars aan de hand van fotografie, grafiek, installaties, video en film naar een antwoord op de vraag wat Bruegel kan betekenen voor de 21 ste eeuw. Ook buiten het kasteel is er een artistieke ingreep in de plantentuin.

2. India: Tejas of eeuwige energie 07/10/2006 – 21/01/2007

Paleis voor Schone Kunsten Brussel - www.BOZAR.BE

Deze scheppende energie is terug te vinden in alle domeinen van de Indische cultuur: mythologie, filosofie, muziek, literatuur en de beeldende kunst. Met bronzen en stenen sculpturen wordt de scheppingsevolutie gevolgd doorheen 15 eeuwen beeldhouwkunst.

Een tweede tentoonstelling heet “Hedendaags India” eveneens in het Paleis voor Schone Kunsten en begint 1 dag later. Hier wordt een collectie hedendaagse beeldende kunstenaars getoond met een analyse van het verleden en een vooruitblik op de toekomst.

3. Family Affairs: Broers en zusters in de kunst 14/06 – 10/09/2006

Paleis voor Schone Kunsten Brussel

Onderzoek bracht maar liefst 1500 kunstenaars aan het licht met een andere kunstenaar als broer of zus. De tentoonstelling vangt aan in de 8 ste eeuw en bestaat uit 120 werken met vooral schilderijen en tekeningen van o.m. Jan en Pieter Bruegel, Diego en Alberto Giacometti, Balthus en Pierre Klossowski, Marcel en Suzanne Duchamp ...

4. Museum Dr. Guislain te Gent 03/06 – 03/09/2006

www.museumdrguislain.be

- Zwart Wit: De meer dan 100 werken werden gemaakt door gedetineerden van de gevangenis van Ruiselede en Gent.
- Dwaze wijzen en wijze dwazen: In deze tentoonstelling staan morosofen centraal, Vlaamse en Nederlandse denkers die alomvattende theoriën over het bestaan hebben geformuleerd die zo dwaas en wijs zijn dat ze een welhaast literaire kwaliteit krijgen. Morosofie is wetenschap in Wonderland.
- Arnulf Rainer: kunstenaar en verzamelaar. Het werk en de verzameling van de Oostenrijkse kunstenaar Arnulf Rainer zijn sterk verbonden met de wereld van de waanzin en de psychiatrie. De kwaliteit van zijn collectie outsiderkunst is indrukwekkend.
- Het Kabinet van Dokter Hahneman: Hahneman is een fictieve psychiater, een uitvinding van beeldend kunstenaar Koen Broucke om orde te scheppen in zijn bizarre wereld van kunstenaars.

5. Marokko: Levend Erfgoed 02/03 – 01/10/2006

Etnografisch Museum Antwerpen - museum.antwerpen.be/etnografisch-museum

Dat Marokko een sterke culturele identiteit heeft bewaard, dankt het aan zijn kennis en vaardigheden van zijn ambachtsslui. Ter gelegenheid van de 50ste verjaardag van het koninkrijk organiseert het Etnografisch Museum samen met de vzw Symbiose een tentoonstelling die een panorama geeft van het volledige cultuurpatrimonium van vroeger en nu. Een boeiend geheel van een 300 tal uitgelezen objecten stelt de artistieke creaties van zowel de sedentaire volken als nomaden, de stedelijke als rurale gebieden, Arabische, Joodse en Berbergemeenschappen in de kijker.

6. Ensor en de Avant Gardes aan zee 30/09/2006 – 25/02/2007

Provinciaal Museum van Moderne Kunst Oostende - www.ensoraanzee.be en www.pmmk.be.

Deze tentoonstelling werd ingericht ter gelegenheid van de 20ste verjaardag van het PMMK.

Heel wat avant-garde kunstenaars hebben een vertrekpunt, zo niet een aanwezigheid gehad aan onze kust. Oostende is hier als Ensorstad het mooiste voorbeeld van. Het middelpunt van deze expositie is dan ook James Ensor met een uitgelezen selectie van topwerken. Zijn werk wordt omringd met dat van talrijke andere vooraanstaande kunstenaars die een beslissende rol hebben gespeeld in de evolutie van de kunstgeschiedenis van realisme tot surrealisme, over symbolisme en expressionisme naar cobra. (Spilliaert, Permeke, Delvaux, Magritte, Munch, Van Gogh, Dali, Jörn, Alechinsky, Ernst...)

7. Hollandse Meesters tot 29/10/2006

Museum Maeyer Van den Bergh Antwerpen - museum.antwerpen.be.

Het vernieuwde museum, beroemd voor Bruegels Dulle Griet, toont 2 uitgelezen collecties Hollandse schilderijen uit de Gouden Eeuw. Vooreerst de eigen collectie met meesterlijke portretten. De 2de collectie komt uit het Museum Smidt van Gelder dat in 1987 uitbrandde waarbij de collectie sindsdien verdwenen was in het depot. Smidt van Gelder had een voorkeur voor het landschap en hij kocht 35 stuks. Beiden hadden een feilloze neus voor kwaliteit zodat "Hollandse Meesters" een visueel feest is.

BUITENLAND

Madrid: Picasso, Prado - www.museoprado.es tot 03/09/2006

Londen: Modernisme, Victoria & Albert Museum - www.vam.ac.uk tot 23/07/2006

Jan Dockx

CITATEN

...Vast staat dat het grondwettelijk verdrag, dat door de bevolking van Frankrijk en Nederland bij referendum werd verworpen, geen toekomst meer heeft. Voor een goedkeuring is een 'ja' nodig van alle 25 lidstaten...Dat een reflectieperiode van één jaar in België is voorbijgekabbeld zonder één belangrijk initiatief is toch op zijn minst teleurstellend...

Roger VAN HOUTTE - GAZET VAN ANTWERPEN - 17/06/2006

...Na de verschillende staatshervormingen is de herinrichting van de Belgische staat niet af...De te grote financiële transfers zijn ondoorzichtig. Elementen als het centrale loonoverleg sluiten als een tang op een sociaal-economisch varken. De regio's snakken naar eigen fiscale verantwoordelijkheden...Het volgende jaar krijgt politiek België een belangrijke kans om onze onvoltooide staat verder te ontwikkelen...Homogene bevoegdheidspakketten, transparante solidariteit en financiële responsabilisering zullen centrale hoofdstukken van deze discussie worden... En ook in Wallonië beseffen meer en meer politici dat de toekomst niet ligt in de federale afhankelijkheidscultuur die de regio te lang in slaap heeft gehouden.

Peter VANDERMEERSCH - DE STANDAARD - 11/07/2006

Splits zelf de sociale zekerheid... word lid van het Vlaams ziekenfonds!

Hoofdzetel: Hoogstratenplein 1 - 2800 Mechelen - www.vnz.be

Vlaams & Neutraal Ziekenfonds
www.vnz.be - 0800-179 75

Overtuigd Vlaams

Het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds steunt resoluut de eis van de Vlaamse Beweging voor de splitsing van de sociale zekerheid. Dit is geen egoïsme maar een gezonde solidariteit met de huidige en toekomstige generaties Vlamingen. Enkel met een Vlaamse ziekteverzekering kan er een doeltreffend gezondheidsbeleid gevoerd worden.

Bewust Neutraal

Meer dan 70.000 leden weten dat het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds partijpolitiek neutraal is. Onze ongebonden positie zorgt er ook voor dat zowel patiënt als zorgverstreker compleet vrij zijn in hun keuze. Daardoor geniet het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds een ijersterke klantgerichte en sociale reputatie.

Verrassend voordelig

Bij het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds zit u goed wat de door de wet verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering betreft. Maar wat meer is, onze uiterst volledige aanvullende verzekering maakt het verschil. Bij ons geniet u van onder meer volgende voordelen:

- tot 300 euro voor geboorte- en adoptiepremies;
- tot 100 euro voor brilglazen en monturen;
- tot 60 euro voor kampen en inschrijving bij een sport- of fitnessclub;
- tot 25 euro voor voetverzorging;
- en nog zoveel meer.

Aansluiten is heel eenvoudig.

Bel ons gratis nummer:

0800-179 75 en wij doen de rest.

Het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds heeft kantoren in heel Vlaanderen.

BOEKBESPREKINGEN

MARTIN LUTHER KING – EEN BRON DIE NOOIT OPDROOGT.

Auteur: Willy Schaeken - Uitgave: Davidsfonds /Leuven en Pax Christi Vlaanderen 2005 - (172 pagina's)

De auteur, die geschiedenis- en godsdienstleraar is, en reeds 10 jaar intensief research verricht naar het "fenomeen" Martin Luther King, is ook vast wetenschappelijk medewerker aan het "Martin Luther King, Jr. Papers Project" van de Stanford University in San Francisco.

Het is niet de zoveelste biografie van deze Amerikaanse geweldloze vredesactivist die op 4 april, 1968, op nauwelijks 39 jarige ouderdom, gewelddadig werd omgebracht. Willy Schaeken vroeg een tiental bekende Vlamingen, van de meest diverse schakeringen, w.o. Kardinaal Danneels en J. L. Dehaene, welke blijvende indruk de dood van Martin Luther King op hen gemaakt had. Vanuit elk specifiek antwoord ontleedt de auteur het leven en het werk van Martin Luther King in een reeks beklievende opstellen die de lezers niet onberoerd kunnen laten. Martin Luther King was in de eerste plaats theoloog en heel zijn strijd voor de burgerrechten van de Afro-Amerikaanse gemeenschap in de U.S.A. was gesteund op zijn bijbelse vorming en vooral op de persoon van Jezus van Nazareth als beeld van geweldloze voorvechter van de onbaatzuchtige naastenliefde. Maar ook figuren als Mahatma Gandhi, Rigberta Manchu, Mary Robinson, Julius Nyerere, Desmond Tutu, Enrique Angelelli, die ieder op hun terrein voor de universele mensenrechten opkwamen, konden hen inspireren. Voor iedereen die begaan is met de wereldvrede is het een bemoedigend boek en ik zou het vooral aanraden aan onze humaniora studenten om los te komen van de oppervlakkigheid waarin onze jonge mensen de laatste tijd zo dikwijls worden gedompeld.

Dr. Raymond Lenaerts

DE BOOM VAN GOED EN KWAAD

Over bio-ethiek, biotechniek, biopolitiek.

Auteur: Jan Remans, arts rheumatoloog, senator VLD 1999-2003 - Uitgever: Acco Leuven / Voorburg (2005)

In dit omvangrijk boek (314 pagina's) beschrijft collega Remans het hele spanningsveld rond de bio-ethiek met een belangrijke uiteenzetting over de principes van de Moraal en de Ethiek en met een bijzondere interesse voor de medische ethiek.

De brede kennis en eruditie van de auteur met een gedegen filosofische onderbouwing van zijn verhaal maken van het boek een opmerkelijk werkstuk. De hoofdstukken over de problemen in verband met het beginnende en eindigende leven worden deskundig uiteengezet, waarbij zijn ideologische zienswijze benadrukt wordt, die volledig aansluit bij zijn wetgevend werk als senator en dat geleid heeft tot de wetten van de patiëntenrechten, de embryo-wet en de euthanasie-wet. Hierin heeft hij zich volledig bij het paarse regeringsproject aangesloten.

Men kan zich aan de zijde van de "nog" vrije geneeskunde vragen stellen naar de opportuniteit van wetten, zoals de euthanasiewet, waarvan de voorstanders, na enkele jaren reeds, aanpassingen en aanvullingen eisen. Een verantwoordelijk deel van de zwijgende meerderheid van het geneeskundig korps heeft destijds gepoogd om het tot stand komen van de euthanasiewet te verhinderen, wat door onderlinge verdeeldheid niet gelukt is. Het blijft voor mij merkwaardig, maar ook beangstigend dat in Europa slechts twee landen zulke doorgedreven euthanasiewet hebben uitgevaardigd!

Afgezien van deze kritiek is het alleszins een lezenswaardig boek dat uitnodigt tot verdere dialoog, in mooi Nederlands geschreven. Ook artsen kunnen blijkbaar de schoonheid van een taal hanteren. Ik heb ook veel genoten van de diepgaande filosofische bijdragen, onder vorm van een Proloog en een Epiloog, door de echtgenote van de auteur, Margaretha Van Emelen, arts-anesthesiste, lid van de Federale Controle- en Evaluatiecommissie Euthanasie.

Dr Raymond Lenaerts

RECHT IN GESCHIEDENIS

Een bundel bijdragen over rechtsgeschiedenis van de Middeleeuwen tot de hedendaagse tijd.

Aangeboden aan prof. dr. Fernand Vanhemelryck - Uitgave: Davidsfonds / Leuven 2006 - (556 pagina's)

Dit omvangrijk en mooi uitgegeven boek bevat een vijftal bijdragen van diverse auteurs "over" Fernand Vanhemelryck en daarnaast een dertigtal originele opstellen "voor" Fernand Vanhemelryck door gerenommeerde auteurs uit binnen- en buitenland dat bedoeld is als een huldeboek aan Fernand Vanhemelryck, specialist in de geschiedenis van criminaliteit en strafrecht (K.U. Brussel en K.U. Leuven). Het is onbegonnen om alle medewerkers te vernoemen evenzeer als de diverse onderwerpen die aan bod komen. Maar voor diegenen die zich interesseren aan de verschillende aspecten van de rechtsgeschiedenis met zijn anekdotische, maar ook soms tragische kanten, is dit boek een bron van geestelijke voldoening. De diverse bijdragen staan los van mekaar zodat iedereen er zijn gading kan in vinden. Ik heb aan bepaalde verhalen veel plezier beleefd, ik hoop dat andere lezers diezelfde voldoening zullen kennen.

Dr. Raymond Lenaerts

DE ROMEINEN IN BELGIË

(31 v.c. – 476 n.c.) - Auteur: Robert Nouwen - Uigeverij Davidsfonds, Leuven

De historicus Robert Nouwen beschrijft op een "nouwgezette" wijze (nomen est omen), de geschiedenis van de Gallo – Romeinen in de Romeinse provincie Gallia Belgica, te situeren tussen de kustvlakte en de Moezel vallei. Uiteraard gaat er een bijzondere aandacht naar de streken van het huidige België dat ongeveer overeen komt met het toenmalige bestuursdistrict van de Tungri en gedeeltelijk ook van de Menapii, de Nervii en de Treveri. Het is een bijzonder interessant en leerzaam boek van een doorwinterde historicus die zijn werk gebaseerd heeft op literaire bronnen, archeologische ontdekkingen en honderden inscripties. De illustraties zijn origineel, maar eerder beperkt. Voor de niet historisch gevormde lezer zouden die wat meer

uitgebreid mogen zijn. Ook zouden meer tekeningen en schetsen van vroeger bestaande villa's en woonhuizen een meer verhelderend beeld geven van een periode uit onze geschiedenis die blijkbaar een hoog beschavingspeil had bereikt. Werkelijk, een succesverhaal!

Dr. R. Lenaerts

TSJERNOBYL, VERSLAG VAN EEN OOGGETUIGE

Igor Kostin

Sommige foto's zijn zo sprekend dat bijna elke tekstverklaring overbodig is. 20 jaar geleden ontplofte de kerncentrale van Tsjernobyl. De fotograaf Igor Kostin brengt een chronologisch beeldverslag en volgde 20 jaar lang de slachtoffers. Zelf werd hij ziek van de nucleaire straling. Zijn getuigenis is de enige: tot vandaag geldt nog steeds de grootste geheimhouding over het ontstaan van de ramp en haar dramatische gevolgen. Foto's van Igor Kostin verschenen in talrijke prestigieuze tijdschriften en hij won verschillende internationale prijzen waaronder twee keer de World Press Photo.

Tsjernobyl is uitgegeven door o.m. het Davidsfonds. Het formaat is 16,5 op 24 cm en telt 240 blz.

J.D.

MENSELIJKE ANATOMIE (VAN DE RENAISSANCE TOT HET DIGITALE TIJDPERK)

B. Rifkin, M.J. Ackerman

Vanaf de 15de eeuw begonnen kunstenaars en anatomen dode lichamen te ontleden om zo te ontdekken hoe de mens precies in elkaar zat. Tekenaars legden de bevindingen vast van de anatomen en speelden daarmee een belangrijke rol. Het boek bestaat uit 3 delen.

In deel 1 wordt de geschiedenis van de anatomische illustratie beschreven beginnende met Leonardo Da Vinci (1510) tot Henry Gray (1885) De auteur van dit deel is Benjamin Rifkin, kunsthandelaar.

In het tweede deel komen 25 anatomen met of zonder tekenaar aan bod waarbij Judith Folkenberg korte biografieën schrijft. De rij opent met Andreas Vesalius en zijn 'De humani corporis fabrica'. Elke anatoom is vergezeld van een tiental illustraties.

Michael Ackerman, biomedisch ingenieur en pionier op het vlak van de medische informatica besluit het boek met 'anatomie in het digitale tijdperk'. Het eindigt met het 'Visible Human Project', een driedimensionale anatomische voorstelling verkregen door CT- en NMR-beelden waarop virtueel chirurgen oefenen en studenten disseceren. Spijtig is evenwel dat dit deel eerder schaars is geïllustreerd. Menselijke anatomie is een uitgave van Roularta met formaat 15 op 24 cm en telt 344 blz.

J.D.

KAPELLEN IN VLAANDEREN

Hans Geybels

Kapelletjes, heiligenbeeldjes, grotten en kruisen bepalen het kleine religieuze erfgoed van Vlaanderen. De aantrekkingskracht van kapellen is toegenomen ondanks hun verborgen ligging in het landschap en de wetenschap volgt die evolutie. In dit boek staan 2 soorten kapellen centraal: de grote die opgericht zijn met uitdrukkelijke toestemming van de kerkelijke overheid en de kleine kapelletjes die op initiatief van de lokale bewoners overal in het Vlaamse landschap gebouwd werden. In het eerste hoofdstuk wordt de ontstaansgeschiedenis van beide types geschetst. De volgende hoofdstukken volgen een chronologische en cultuurhistorische lijn te beginnen met de oudste kapellen en eindigend in de 20ste eeuw. Er wordt uitvoerig ingegaan op devoties en religieuze rituelen. Het boek toont aan dat de Vlaamse kapellen van onschatbare waarde zijn voor ons cultureel erfgoed. Hans Geybels studeerde geschiedenis, godsdienstwetenschappen en godgeleerdheid aan de KUL en te Oxford en de prachtige foto's zijn van Bart Deseyn. Kapellen in Vlaanderen is een uitgave van het Davidsfonds met formaat 26 op 31,5 cm en telt 272 blz.

J.D.

GEEN NORMEN MAAR WAARDEN

Réginald Moreels

De auteur is bij de VGV-leden best gekend als de jarenlange drijvende kracht van "Artsen Zonder Grenzen".

De titels van de negen hoofdstukken prikkelen de nieuwsgierige lezer tot kennisname van de ideeën van de auteur: "De gebroken persoon", "Democratie bestaat (nog) niet", "Aanpappen met Pol Pot" (over ethiek), "De hommel en de slak" (over authenticiteit), "De sekstoerist" (over verdraagzaamheid), "De ontdekking van God" (over spiritualiteit), "Feel personally, act globally" (over wereldsolidariteit), "Vrede op aarde" (over geweldloosheid), en "Handvest voor een persoonsdemocratie".

Het tiende hoofdstuk "Terug naar de roots" is geschreven door Karel Michiels, een vriend van de auteur, en het boek eindigt met het fragment uit het Evangelie volgens Lukas over "De verloren zoon".

De zoektocht naar basiswaarden is de rode draad die door het boek loopt. Ik citeer in dat verband enkele zinnen die me bijzonder aanspreken: "Authenticiteit vergt eerlijkheid, duidelijkheid en openheid, wat een mens kwetsbaar maakt." (p. 53) en "De belangrijkste eigenschap van de persoonsdemocratie is respect, de vrucht van authentieke verdraagzaamheid..." (p. 149) en verder "In de welzijnszorg moet je niet alles subsidiëren of gratis maken. Een ethische samenleving krijgt maar vorm als je de mensen de kansen biedt zelf initiatieven te nemen en vrijwillige engagementen waar te maken" (p. 162).

In die laatste stellingname klinkt wellicht de ervaring van de auteur als ontwikkelingswerker door. Dat komt nog duidelijker tot uiting op andere plaatsen in het boek: "Diep in mijn hart zou ik meteen willen afreizen naar Darfour, om mensen te verzorgen. Ik weet dat het niets oplost maar als terreinwerker kan je mensen toch een vonkje waardigheid teruggeven" (p. 34) en "Deze hulp beoogt eerst en vooral participatie van de lokale bevolking aan de planning en de identificatie van hun eigen noden en prioriteiten. Dit soort hulp creëert onmiddellijk contractuele tewerkstelling in de bouw van waterputten, waarvan de dorpingen het best weten waar ze moeten gegraven worden..." (p. 111).

Voor Réginald Moreels is er, evenmin als voor de VGV-leden, een tegenstelling tussen de zorg voor de eigen identiteit en wereldburgerschap: “Ik ben maar wereldburger geworden door mijn wortels en mijn volk graag te zien” (p. 70).

In een milde toon laat hij ons in zijn ervaring delen: “Wijs worden begint met gehechtheid aan idealen en eindigt met onthechting van utopieën” (p. 48).

Réginald Moreels is een onrustige zoeker, gefascineerd door authenticiteit, geloofwaardigheid, respect, tederheid en andere basiswaarden. Men hoeft het niet met al zijn ideeën eens te zijn om zijn boek te waarderen. Ik kan het alle VGV-leden warm aanbevelen.

Jaar van uitgave: 2004; aantal bladzijden: 165 - ISBN 90 5240 778 9

Uitgeverij Houtekiet, Vrijheidstraat, 33, 2000 Antwerpen

E-post: info@houtekiet.com; webstek: www.houtekiet.com

Eric Ponette

VLAAMS BEWOGEN IN DE 20STE EEUW

Hugo Thibaut

De ondertitel van dit boek is: “Mijn verhaal”.

Dokter Hugo Thibaut (°1926- + 2003) was een actief VGV-lid.

Op 20 jarige leeftijd begon hij zijn studies geneeskunde te Leuven; de reden van die vertraagde start was de nasleep van de repressie na wereldoorlog II.

Tijdens de oorlog was hij, zoals zoveel andere Vlaams-nationalistische jongeren, namelijk lid geweest van het NSJV, de zogenaamde Nationaal Socialistische Jeugd Vlaanderen, die ondanks de naam niets te maken had met antisemitisme.

In 1947 werd hij trouwens voor de rechtbank te Ieper volledig vrijgesproken en in alle rechten hersteld.

Na zijn studies geneeskunde specialiseerde Hugo Thibaut zich in de orthopedische chirurgie, o.a. in Nijmegen en Parijs. Later was hij in die functie verbonden aan het Sint-Vincentiusziekenhuis te Antwerpen en aan de Sint-Jozefskliniek te Kapellen. Hij was als lector aan de UIA verantwoordelijk voor de opleiding van jonge orthopedische chirurgen. Hij was ook initiatiefnemer en medestichter van de “Vlaamse Vereniging voor Orthopedie en Traumatologie” in 1964.

Hugo Thibaut was een tijd lang actief in het ASGB.

Zijn laatste persoonlijk engagement was het voorzitterschap van het Verbond VOS van 1996 tot 2000. Hij voleindigde zijn boek enkele weken voor zijn dood: hij overleed plots in 2003.

Zijn boek telt zeven hoofdstukken.

Het eerste hoofdstuk geeft een kort overzicht van 2000 jaar geschiedenis van “Vlaanderen”, vanaf de Romeinse periode tot en met wereldoorlog I.

In hoofdstuk II behandelt de auteur de woelige interbellum-periode van 1918 tot 1940.

Hoofdstuk III gaat over de tweede wereldoorlog.

In hoofdstuk IV toetst de auteur de begrippen secessie, collaboratie en weerstand aan bepaalde criteria. Zijn oordeel achteraf is dat de Vlaams-nationalistische collaboratie tijdens wereldoorlog II een vergissing was. Hij brengt echter de argumenten aan die de politieke Vlaamse collaborateurs toen motiveerden, vooral: “In tegenstelling met de situatie in de landen rondom ons komen we steeds tot het opvallend beeld van een collaboratie in Vlaanderen die voor minstens 75 % steunt op het secessierecht en de nood aan Vlaamse staatsvorming... In Nederland en Wallonië was dat helemaal anders”. (p. 121-122)

Hoofdstuk V is een autobiografisch verhaal van de auteur over zijn jeugdijaren.

In hoofdstuk VI behandelt hij de geleidelijke Vlaamse staatsvorming na het einde van wereldoorlog II tot aan zijn overlijden in 2003; in het laatste hoofdstuk formuleert hij een aantal slotbeschouwingen en aanbevelingen voor het verwerven van een Vlaamse staat.

Dit boek is een zeer lezenswaardig tijdsdocument vooral van het dramatisch verloop van de Vlaams-nationalistische collaboratie tijdens de tweede wereldoorlog en van de heropstanding van de Vlaamse beweging na 1945. In dit boek klinkt de stem door van een principieel doch bedachtzaam, kordaat en tegelijk zachtmoedig en eerlijk man, die steeds geloofwaardigheid nastreefde.

Jaar van uitgave: 2005; aantal bladzijden: 215 - ISBN: 90-5325-274-6

Uitgegeven door de familie Thibaut, Bloemenlei 6, 2950 Kapellen

E-post: greta.thibaut@skynet.be

Eric Ponette

PERSONALIA

In Memoriam Karel Ridder Goddeeris

Op 13 april 2006 overleed te Marke Dr. med. Karel Ridder Goddeeris. Hij was geboren te Kortrijk op 27 oktober 1913. In het overlijdensbericht in de krant stond onder zijn naam enkel vermeld "Pro Ecclesia et Pontifice" wat ongetwijfeld voor hem een grote verdienste zal betekend hebben, maar het werd ook gesierd met het AVV-VVK monogram wat de uitdrukking is van zijn vlaamsgezinde overtuiging. Reeds voor zijn promotie aan de Katholieke Universiteit te Leuven in 1939, was Karel Goddeeris actief in de Sociale Hulp en het K.V.H.V. Als internist in Kortrijk vanaf 1942, bleef deze rusteloze man werkzaam als voorzitter-stichter van het V.V.A. en van de Orde van den Prince, maar was ook actief in het Vlaams Aktiekomitee voor Volksgezondheid, dat de vervlaamsing van het Rode Kruis heeft doorgedrukt.

De oprichting van KULAK, de Kortrijkse afdeling van de K.U. Leuven kwam onder zijn impuls tot stand. Voor het Vlaams Geneeskundigenverbond in het bijzonder was hij enige tijd hoofdbestuurslid en bleef decennia lang tot aan zijn overlijden een gewaardeerd lid van de Raad voor Advies. Het V.G.V. wil postuum hulde brengen aan deze verdienstelijke collega en biedt aan de familie Goddeeris zijn oprechte deelneming aan.

Dr. R. Lenaerts

CITATEN

Vlaams minister-president Yves Leterme en zijn ploeg hebben gisteren in Antwerpen hun langverwacht Businessplan Vlaanderen voorgesteld. Het moet de komende 10 tot 15 jaar de richting aanwijzen die Vlaanderen moet volgen om een economische topregio te blijven. Want dat we van onze pluimen dreigen te verliezen, staat vast. Onze concurrentiekracht kalft af...

Paul GEUDENS - GAZET VAN
ANTWERPEN - 11/07/2006

Wat hebben de gebrekkige tweetaligheid van het Brusselse politiekorps en het voortbestaan van België met elkaar gemeen? Meer dan op het eerste gezicht lijkt. Brussel als sluitsteen van België verpulvert.

Stefaan HUYSENTRUYT - DE TIJD -
13/07/2006

...De kostencompenserende sociale uitkeringen, die vooral verband houden met gezin en gezondheid, moeten voor mij naar de gemeenschappen...

Yves LETERME - GAZET VAN
ANTWERPEN - 15/07/2006

BRIEFWISSELING

Aan: Van Casteren Peggy
Van: Dr. Jan Van Meirhaeghe

E-mail verzonden op: zaterdag 22 april 2006

Onderwerp: nl.janssen-cilag.be:Contact Us

Contact Us Form:

Geachte, enkele weken geleden heb ik u via dit kanaal gecontacteerd, maar ik kreeg nog geen antwoord op mijn vraag. Ik ben voorzitter van het VGV (Vlaams Geneeskundigenverbond, zie www.vgv.be), en kreeg commentaar over de klassieke "Janssen-agenda" die thans tweetalig is (Ned-Fr), en vroeger eentalig was. Met wie kan ik hierover van gedachten wisselen, zodat ik de vraag van mijn leden kan beantwoorden? Dank bij voorbaat,
Dr. Jan Van Meirhaeghe

Van: Van Casteren Peggy
Aan: Dr. Jan Van Meirhaeghe

E-mail verzonden op: maandag 24 april 2006

Onderwerp: RE: nl.janssen-cilag.be:Contact Us

Geachte dokter Van Meirhaeghe,

We hebben uw email betreffende de Janssen-Cilag Agenda goed ontvangen. Op dit moment evalueren we de Agenda 2006 met het oog op de volgende editie. We willen heel graag ook uw mening hieromtrent kennen en van gedachten wisselen. In de loop van deze week zal één van de verantwoordelijken zeker telefonisch contact met u nemen.

Met vriendelijke groeten,

Peggy Van Casteren

Van: Van Casteren Peggy
Aan: Dr. Jan Van Meirhaeghe

E-mail verzonden op: vrijdag 5 mei 2006

Geachte dokter Van Meirhaeghe,

Eerst en vooral willen we u danken voor het doorgeven van uw bezorgdheid wat betreft de ééntaligheid van de Janssen-Cilag Agenda.

Als antwoord op uw vraag wil ik u meedelen dat we sinds 3 jaar geëvolueerd zijn naar een meer uniforme Janssen-Cilag Agenda waarbij het typische agenda gedeelte hetzelfde is voor de beide taalgebieden. Het voorwoord, contactgegevens en het medisch addendum daarentegen wordt nog steeds aangepast per landstaal. Deze evolutie is gegroeid uit een meer kost-efficiënte aanpak op diverse domeinen.

Hopend u hiermee van dienst te zijn,
vriendelijke groeten,

Peggy Van Casteren

Van: VGV

Aan: Peggy VAN CASTEREN
Janssen-Cilag N.V.
Roderveldlaan 1 te 2600 BERCHEM

Antwerpen, 7 mei 2006

Geachte Mevrouw,

Ik verwijs naar onze recente e-postcorrespondentie en telefoongesprek over de "tweetaligheid" van de bij Vlaamse artsen klassiek geworden "Janssen-agenda", waarover verschillende VGV-leden mij aanspraken.

Ik noteer uw reactie, namelijk: *"Als antwoord op uw vraag wil ik u meedelen dat we sinds 3 jaar geëvolueerd zijn naar een meer uniforme Janssen-Cilag Agenda waarbij het typische agenda gedeelte hetzelfde is voor de beide taalgebieden. Het voorwoord, contactgegevens en het medisch addendum daarentegen wordt nog steeds aangepast per landstaal. Deze evolutie is gegroeid uit een meer kost-efficiënte aanpak op diverse domeinen."*

Een gekregen paard kijkt men niet in de muil, zegt het spreekwoord, maar toch betreuren wij deze evolutie. Nut en efficiëntie zijn vaak het alibi om het Nederlands te laten schieten en over te schakelen naar meertaligheid. Zo omzeilt men het communautaire hete hangijzer.

Nochtans is er onmiskenbaar een maatschappelijke stroming naar meer Vlaamse zelfstandigheid. Van een bedrijf met stevige Vlaamse wortels verwachten wij, als vereniging van Vlaamse artsen (waarvan trouwens Paul Janssen tot zijn dood lid was), dat het deze beweging niet alleen ondersteunt, maar zelfs het voortouw neemt, o.a. door het eentalig Nederlands houden van zijn agenda, zelfs al kost dat centen.

Met de meeste hoogachting,

Dr. Jan Van Meirhaeghe
Voorzitter VGV

Van: Geert Lambert, Spirit Voorzitter en Volksvertegenwoordiger.

Aan: Vlaams Geneeskundigenverbond vzw
t.a.v. Jan Van Meirhaeghe & Chris Geens

Brussel, 28 juni 2006

Betreft: Persmededeling rond preventie binnen de gezondheidszorg.

Geachte,

Vooreerst wil ik u danken voor de kopie van uw persmededeling die ik samen met uw schrijven van 19 juni mocht ontvangen. De inhoud heeft mijn volledige aandacht weerhouden.

Het staat minister Demotte natuurlijk vrij zijn visie kenbaar te maken. Het kenbaar maken van een visie staat echter in bepaalde gevallen ver van het effectieve beleid. Hier is dat zeker het geval. Spirit zal, samen met hopelijk alle andere Vlaamse partijen, in geen geval een herfederalisering van de bevoegdheden rond gezondheid en preventie steunen. Spirit hanteert binnen het regionalisme de regel dat bevoegdheden daar moeten worden uitgevoerd waar ze kunnen resulteren in een beter beleid.

Wat preventie betreft heeft het verleden aangetoond dat het regionale niveau uitermate geschikt is voor deze materie.

Steeds tot uw dienst,
Met vriendelijke groeten,

Geert Lambert

Van: VGV

**Aan: Senator Jean- Marie Dedecker
Kastanjelaan 54 te 8400 Oostende**

Antwerpen, 6 mei 2006

Geachte Heer Senator,

Als bijlage bezorgen wij U een brief die we in december 2005 zonden naar de Nederlandstalige leden van de Commissie Sociale Aangelegenheden van de Senaat. De aanleiding was de indiening van het "Wetsvoorstel tot oprichting van een Hoge Raad voor Deontologie van de Gezondheidszorgberoepen en tot vaststelling van de algemene beginselen voor de oprichting en de werking van de Orden van de Gezondheidszorgberoepen".

Wij vernamen dat dit wetsvoorstel actueel besproken wordt in de Commissie Sociale Aangelegenheden van de Senaat.

Op basis van onze overtuiging dat U gevoelig bent voor de verdediging van de Vlaamse belangen, doen wij een beroep op U met een dubbele vraag:

1. onze bezwaren tegen vermeld wetsvoorstel aandachtig te lezen
2. de aangepaste maatregelen te treffen om dit wetsvoorstel tegen te houden.

Met de meeste hoogachting,

Dr. Jan Van Meirhaeghe
VGV-voorzitter

Dr. Robrecht Vermeulen
VGV-ondervoorzitter

Prof. Dr. Eric Ponette
VGV-bestuurslid

Dezelfde brief werd verstuurd naar de senatoren Hugo Coveliers, Lionel Vandenberghe en Ludwig Vandenhove.

**Van: Jean-Marie DEDECKER, Senator
Troonstraat 38 te 8400 Oostende**

Aan: Vlaams Geneeskundigenverbond v.z.w.

Oostende, 30 mei 2006

Geachte,

Ik heb uw brief van 6 mei goed ontvangen. De Vlaamse, liberale belangen in de Commissie Sociale Aangelegenheden worden in de Senaat verdedigd door dokter Vankrunkelsven. Hij is op de hoogte van uw bezwaren.

Achtingsvolle groeten,

Jean-Marie Dedecker

**Van: Hugo Coveliers
Edelinckstraat 17 te 2018 Antwerpen**

Aan: Vlaams Geneeskundigenverbond vzw

Antwerpen, 15 mei 2006

Mijne Heren,

Uw brief van 6 mei 2005 heb ik goed ontvangen. Ik ben het met U volkomen eens dat het wetsvoorstel van Minister Demotte een unitaire recuperatie is.

Ik zal dan ook binnen mijn mogelijkheden mij tegen deze tekst verzetten.

Met voorname achting,

Hugo Coveliers

Van: Vic Anciaux

**Aan: Geert Lambert; Lionel Vandenberghe; Fauzaya Talhaoui; Bert Anciaux
Kopie aan: Marie-Paule Quix, VGV-bestuur**

E-mail verzonden op: vrijdag 2 juni 2006

Onderwerp: wetsontwerp- of voorstel tot oprichting Hoge Raad Deontologie Gezondheidsberoepen

Beste Vrienden,

Ik kreeg vandaag de kopie van een brief, dd. 6 mei 2006, gericht aan senator Lionel Vandenberghe, vanwege het bestuur van het Vlaams Geneeskundigenverbond, over een wetsvoorstel, dat mede onder impuls van minister Demotte in de senaat werd ingediend. Het handelt over "de oprichting van een Hoge Raad voor Deontologie van de Gezondheidsberoepen en tot vaststelling van de algemene beginselen voor de oprichting en de werking van de Orden van de Gezondheidsberoepen".

Na het lezen van hun opmerkingen, ben ik het eens met mijn collega's Dr. Jan Van Meirhaeghe, Dr. Robrecht Vermeulen en Dr. Eric Ponette, respectievelijk voorzitter, ondervoorzitter en bestuurslid van het VGV. De teksten van het voorstel en de memorie van toelichting, waar ze naar verwijzen, zijn strijdig met de Resolutie, die het Vlaams Parlement op 3 maart 1999 heeft goedgekeurd. Ze wijken inderdaad af van de zienswijze dat de gezondheidszorgen best als een homogeen geheel naar de Gemeenschappen zouden overgeheveld worden. Meer zelfs, ze zijn in zekere zin een recuperatie door het federale niveau van de huidige toestand in de Orde van Geneesheren.

Ik zou het dan ook op prijs stellen, mocht *spirit* zich tegen deze evolutie verzetten en de sp.a collega's hiervan overtuigen.

Met hartelijke groeten,

Vic Anciaux

RAAD VOOR ADVIES

Prof. Dr. Rik Casteels, K.U. Leuven
Dr. J. Daels, Het Vlaamse Kruis
Dr. E. De Bleeker, oud-voorzitter VVMV
Prof. Dr. L. Denis, directeur Oncologisch
Centrum Antwerpen
Prof. Dr. W. Dierick, U.A.
Dr. C. Geens, W.V.V.H.
Dr. J. Huyghe, Kon. Acad. Geneeskunde
Prof. Dr. Jan Peers, K.U. Leuven
Prof. Dr. K. Van Camp, U.A.
Prof. Dr. P. Van Cauwenberge, rector U.G.
Prof. Dr. G. Verdonk, U.G.
Dr. R. Verhaert, V.V.K.

RAAD VAN BESTUUR

Voorzitter: Dr. Jan Van Meirhaeghe
Ondervoorzitter: Dr. R. Vermeulen*
Secretaris:
Penningmeester: Dr. J. Dockx
Tijdschrift: Dr. J. Van Meirhaeghe,
Prof. Dr. E. Ponette*, Dr. R. Lenaerts*,
Dr. J. Gyselinck
Cultuur: Dr. J. Dockx
Leden: Dr. G. Celen, Dr. E. De Sutter,
Dr. L. Ide, Dr. P. H. Jongbloet,
Dr. J. Peremans

* oud-voorzitter

Lidgeld V.G.V.

Gewoon lid	€ 45.00
Tot 10 jaar na diploma	€ 20.00
Arts zonder praktijk	€ 20.00
Steunend lid	€ 75.00
Artsenkoppel	€ 50.00
Artsenkoppel (tot 10 jaar na diploma of zonder praktijk)	€ 25.00
Abonnement "Periodiek/Nieuwsbrief" voor niet leden	€ 20.00

Postrekening nr. 000-0145403-97 Kredietbank nr. 407-3062251-47 Generale Bank nr. 220-0661040-21

Secretariaat V.G.V.: Ergo de Waellaan 3 – bus 14
2100 Deurne – Antwerpen - Tel: 03/322.28.50 – Fax: 03/322.45.14
e-post: vgv@vzv.uunethost.be - webstek: www.vgv.be
Het secretariaat is open alle werkdagen van 9 tot 13 uur

Uitgave van het VGV

- ⚙ Redactieraad: Prof. Dr. A. Baert, Dr. J. Dockx, Dr. J. Gyselinck, Dr. R. Lenaerts, Prof. Dr. E. Ponette, Dr. J. Van Meirhaeghe
- ⚙ Verantwoordelijke uitgever: Dr. J. Van Meirhaeghe, Koolkerkesteenweg 76, 8340 Oostkerke
- ⚙ Hoofdredacteur: Dr. J. Gyselinck, Tournibois 5, 7880 Vloesberg
- ⚙ De gepubliceerde bijdragen verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteurs
- ⚙ Drukkerij Jules De Winter, Kleine Markt 13, 2000 Antwerpen, Tel. 03/232.20.22, Fax. 03/225.15.84